

ΕΡΜΗΣ ὁ ΛΟΓΙΟΣ.

τῆς 1818 14 Ἰουλίου.

1818

ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ.

ΦΥΣΙΚΗ.

Ἐκθέσις περὶ τοῦ Ζωϊκοῦ Μαγνητισμοῦ (*).

Ἡ Νέα Φιλοσοφία, ἡ ὁποία μὲ τόσον πολὺ πνεῦμα καὶ ἀληθειαν ἤδη πρότινον χρόνον ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἐξέτεινε τὴν ἀγαθοποιούσης δυνάμειν ἐπάνει εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν Ἐπι-

(*) Ἡ περὶ τοῦ Ζωϊκοῦ Μαγνητισμοῦ ἀντιπᾶσι ἐκτεθέμενα ἐξεδέθησαν κτηνῶν εἰς τὸ Ὀλλανδικὸν ὑπὸ τοῦ κηρύου P. G. van Ghent· καὶ κτηνῶν μὲ πολὺ πνεῦμα καὶ ὀξύνουσαν γαργαλιστικὰ μεταφράσθησαν εἰς τὸ Γερμανικὸν παρὰ τοῦ ἐν Ἰόννη διδάσκοντος κηρύου Krieger, καὶ κτηνῶν μὲν εὐτυχῶς Μαγνητικῆς Θεραπεύσεως περιγραφήν, τὴν ὁποίαν ὁ ῥηθῆς Ὀλλανδὸς ὡς ἐφημερίδα ὑπέθελεν εἰς τὰ ὄμματα τῆς Εὐρώπης, καὶ φιλοσοφικῶς παρέσχεα τὴν ἀληθειαν τῶν τοῦ Ζ. Μ. ἀποτελεσμάτων, χλευάζων τὴν πλάνην καὶ τὸ ἀφιλόσοφον τῶν ἑσσι ἢ δὲν τὰ ἐπίκεινον ποτὲ καὶ τὰ παρεδεδεῖον, ἢ καὶ ἀκόμη τινὲς δὲν θέλουσι εὐ τὰ πιστεύουσιν. — Ἡ περίοδος τοῦ χρόνου περιόδος εἶναι ἐκάστη τῆς Σαρμίας καὶ τῆς βαθεύσεως τῶν πραγμάτων ἐξουσίας, εἴς τὴν πλὴν ἔχουσι ἀπείτη εἶναι ἐξουσιασμένοι· ὅταν καὶ ὁ Ζ. Μ. ὑπὸ τῶν νυν σοφιστέρων τῆς Γερμανίας ἀνδρῶν προσθευόμενος μάλιστα τὸν εὐ ἦναι πλάνης τινὸς ἀπολύημα οὐδὲ τὴν παραμυθητικὴν ἀμφοτέρων περιέχει· καὶ πολλὰ μέρη, ὅπου πρότερον ἤτου ἐξουσιασμένοι ἢ καὶ παντέπειον ἄγνωστοι, ἢ δὲ ὑπὸ τῶν προσημαίων τοῦ ὄρθου λόγου καὶ τῆς εὐτυχῶς εὐτυχῶς εἰσέχθη· ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰ κατὰ δυστυχίαν ἔτι θεωροῦνται

σημῶν, διατούτο εἶναι μάλιστα ἀξιοσημείωτος καὶ καταπάν-
τα ἀξιοπαρατήρητος, ἐπειδὴ αὕτη πρώτον ἔκαμε προσεκτικόν
τὸν ἀνιχνεύτην τῆς φύσεως εἰς τὴν τῶν ζῴων σωμάτων φρ-
σικὴν ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν ὅσον μὲ τὸν ἑαυτόν του ὅσον καὶ
μὲ τὴν κοινὴν φύσιν.

Ἡ ἔρευνα αὐτῆς δὲν περιορίζεται μόνου εἰς τὴν οὕτως
ὀνομασθεῖσαν νεκρὰν φύσιν, ἀλλ' ἐξαπλευρῆται ἐνὶ καὶ εἰς τὴν
ζῶσαν, θεωροῦσα πᾶν ἄτομον ὡς ἀπόρροϊαν τοῦ ὅλου, πῶς
ὅποσον μόνου διὰ τῆς ιδέας καὶ τῆς γνώσεως τοῦ αὐτοῦ ὄν-
τατος νὰ κατανοηθῆ. — Ὅθεν Γερμανοὶ φιλόσοφοι καὶ εἰδη-
νες ἰατροὶ ὑπέβαλον τὸν Ζ. Μ. ὡς ἀντικείμενον τῆς αὐτῆς
ἐρεῦνης, ὑψώσαντες τὴν φυσιολογίαν εἰς βαθμὸν, ὅστις ἐν
καίρῳ διεγείρει θυμασμέν.

Μόλον τοῦτο φαίνεται ὅτι εὐρέθισαν καὶ τινες ἐξ αὐτῶν
καταπολλὰ φρόνιμοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐ-
χθῶσι τὸν Ζ. Μ. εἰς τὴν περιοχὴν τῆς φυσικῆς, μήτε νὰ

ταὶ καταγέλασος. Ὁ ρήθεις Γερμανὸς Hünher ῥίπτει μίαν ἐπιπέδον ἐπὶ
τὰ διάφορα τῆς ἐκτάσεώς του ἔργου (ἰδὲ Τόμ. Α', τοῦ Γ'. Μέρους Σελ. 134)
ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: „ Τὴν περισσότερο ὑποδαχὴν μετὰ τὴν Γερμανοῦσιν
σκεῖ ὁ Ζ. Μ. ἤδη εἰς τὴν Ἰταλίαν. Τὸ εἰς Παρισίους τὸν ἰατρὸν Φρήνι,
ἀκεῖνο ὅπερ ἐν ἔτει 1784 ὄσφου ἀπὸ τὸν κατάλογόν του πάντα ἰατρῶν καὶ
ἀθετοῦντα τὸν Ζ. Μ., ἤδη τὸν ἀνεγνώρισεν καὶ τὸν ἐδέχθη. Εἰς τὴν ἰταλίαν
ἀρχίζει μὲ ἀμφιβολίας, καθότι δὲν τολμᾷ τις νὰ πληροφόρησεν ἑαυτὸν, καὶ
μόλις ἐμπορεῖ νὰ γράψῃ περὶ Ζ. Μ. Οἱ Ἄγγλοι ὡς πρὸς τὸ ἐμπροσθεν
σιν' εἰς αὐτοὺς μάλιστα ὁ Ζ. Μ. νομιέται οἰονομία ἀκλήρικα μωρῶν ἐν
δειξίς τοῦτ' αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς ἡνωμένας τῆς βορείου Ἀμερικῆς
Ἑπαρχίας, τὸν ὅποιον ἡ ἰατρικὴ φιλολογία καὶ ἡ μόρφωσις εἶναι ἰσὺς
ὁμοία μὲ τὴν Ἀγγλικὴν. Εἰς τὰ τρία βασίλεια Βασιλεία, Δαννιμαρκίαν, Σου-
κίαν, καὶ Ρωσσίαν εὐρίσκει ὁ Ζ. Μ. πλειοτάτων εἰσόδων ἢ ἐξ ἑαυτοῦ τοῦ
Ζ. Μ. ἦτον καὶ εἶναι πάντοτε ἡ Γερμανία, ὅπου ἠκολούθησαν καὶ κτή-
ρονως ἀκολουθεῖ τὰ μαγικά θάματα. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν καὶ
διαφόρους τόπους κατάστασιν καὶ ἰατρικὴν τοῦ Ζ. Μ. δύναμιν, ἀπὸ τῆς
χάσθη καλὸν ὄμου μὲ τὴν ἀνωτέρω ἐκθεσιν νὰ προσφέρω εἰς τοὺς κρι-
τους ὁμογενεῖς μου, γὰρ τὸν ὅποιον ἴσως ἠθέλα κοινοποιῆσαι ἐν τῇ
Ἐργῶν καὶ ἄλλα περισσότερα εἶναι αἱ περὶ τὸ ἔργον μου ἀσχολαί μ' ἐσθῆ-
ρον.

Ἄν. Πολυζωίδης

διερχέσθαι αὐτὸν ὡς τι δυναμικὸν ἰατρικὸν μέσον, τὸ ὅποσον
μάλιστα δύναται νὰ μεταχειρισθῆ ἐπωφελῶς εἰς τὰς νεφρικὰς
ἀσθενείας, καὶ εἰς τὰς κατὰ τὰ ὑψηλότερα συστήματα τοῦ
ὄργανισμοῦ συμβαινούσας ἀταξίας (π. χ. εἰς τὸ ἐμπόδιον
τοῦ τακτικοῦ τῆς μηνιαίας καθάρσεως ὁρόμου), ὅποταν τὰ
ἰατρικὰ δὲν ἀποτελεῖσι πλέον κάρμιν ἐνέργειαν, ἀλλ' ἐνό-
μισαν ὅτι πρέπει καλλίτερον νὰ παραιτησῶμεν τὸν ἀσθενῆ εἰς
τὴν ἰδίαν του μόθραν. — Τοὺς τοιοῦτους βλέπει τις μάλιστα εἰς
τὴν δύνατον καὶ σταθερὸν αὐτοῦ (τοῦ Μ.) ἀρριθάλλυντας, καὶ
χλευάζοντας καταπάντα ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο βλέπουσι καὶ
ἀκούουσι.

Εἶναι ἴδιον τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος νὰ περιγεῖαῖ ἐκεῖ-
ν, ὅπερ ὑπερβαίνει τὴν γνωστικὴν αὐτοῦ δύναμιν, καὶ πᾶν
ἔστι μὲ τὴν καθημερινὴν αὐτοῦ ἀντίληψιν ἢ τὰ αἰσθήματά του
ἐν συμφωνεῖ διὰ πυρὸς καὶ μαχαίρας νὰ καταδικώκῃ· καὶ,
δίλει ἦναι δυσκολώτερον τὸ νὰ ἐκκρίσῃ τις προλήψεις σφι-
χθεῖσας ἀπαξ μὲ πεισμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν, παρὰ μηδαμινὴν
πᾶ νὰ μεταβῆ εἰς ἀκέραιον (εὐθὺν) ἄνθρωπον, ἐνῶ ὁ ἀπὸ
τῶν ὅποιον περικυκλοῦται, εἶναι ὅσον σκληροτραχίλος, ὡς
δὲν ἐμπορεῖ δικαίως νὰ πολιτευθῆ, ἀλλ' ἔκαστον, ὅστις θέλει
νὰ τὸν διατρέξῃ ἢ διὰ σώματος μόνου ἢ ἐγγράφως περὶ τὸ ἐν-
νοτικὸν τῆς δόξης του, τὸν μισεῖ, καὶ μᾶλλον ἀγαπᾷ νὰ
μὴν ἄσκησ, παρὰ τὰς ἐφετάς δόξας του νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν
ἀλήθειαν.

Αὕτη ἡ διαστροφή φαίνεται μάλιστα ὡς πρὸς τὸν Μ. νὰ
βασίλευσ, καὶ περιπλέον εἰς ἐκείνους νὰ ἰδιάξῃ, εἰ τινες δὲν
ἐξεύρωσι νὰ κάρωσι κάρμιν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ Μεσομε-
ρισμοῦ, εἰς ποῖον βαθμὸν αὗτος πρὸ τριάκοντα περίπου ἐτῶν
εἰς Παρισίους ἐξ ὑπερβολῆς, κλίσεως πρὸς τὰ νέα, φιλαρε-
σκείας, καὶ ἀπάτης κατήντησε, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τις τὴν
οὐσίαν, τὴν ἀφρέλιαν, καὶ δύναμιν αὐτοῦ, καὶ μεταξὺ τοῦ
πρότερος Ζ. Μ. εἰς ποῖαν κατάστασιν αὐτὸς ἀπὸ φιλοσόφους
καὶ καταπολλὰ εἰδήμονας ἰατροὺς ἐν τῇ Γερμανίᾳ κριτικῶς
ἐξετάσθη, καὶ ἤχη εἰς σύστημα, ἐν ᾧ συνεισέμερον μάλιστα
ὁ Gmelin, Wienholt, Heinecken, Penold, Reil, Schel-
ling, Hufeland, Schelver, Wvolfart, Burtach, Kluge, Bar-
tel καὶ ἄλλοι πολλοί.

Μακρὰν ἔσω ἀπ' ἐμὲ τὸ νὰ υπολάβω ὅτι πρέπει νὰ ὀρ-

μισθή τις εις τους λόγους αυτών των ανδρών, και τυχρως να πισει η οτι αυτοι περι αυτου του αντικειμενου εκοινοποιησαν· αλλ' εν τωσούτοις η αναφορά (μαρτυρία) των κατ' εξαίρετον τροπου πεπαιδευμένων εμπνεει παντοτε εις πάντα τιμιον ανθρωπον σεβας και υποληψιν, και δια να υψωθη υπερ την κρισιν αυτών, πρέπει να ηναι και υπερ αυτους υψωμενος, η πιπτει εις ασεδη αυθαδειαν, δι ης αυτος κατ' εαυτον απικυθισανεται γελοιος· δεν πρέπει λοιπον με δίκαιον να ζητητη, μάλιθα απο τους πεπαιδευμένους, καμμίαν ανακαλυψιν, η ποια ποτε και αν ηθελεν ειναι, και διατρουτο να μην απιπτη η να περιγελα τον Ζ. Μ.· αλλα το εν και ταλλο να εξεταζη η συχως· να σπουδαζη εκεινο υπερ απο θεωριας πληρη και πολυτιμους ανδρας συνεγραφη, και τον αναγκασεν κερρον να μεταχειριζεται δια να εννοση τούτο το αληθως καταπολλα δυσκολεν φαινόμενον· και αν συναπαντήση κατ' αυτον τον τροπον ενταυθα τινας αποπιαξ, δεν πρέπει τότε αυτας δι αξιωματων (αποφάνσεων) και επιπολαιου φλυαριας, αλλα δια βασιμου ανθυποβολης να πολεμη και ν' απωρικνη.

Οτι ο Ζ. Μ. εις τίσους πολλους ευρίσκει εναντιότητα, δεν πρέπει να μαξ ζευιση, καλοτι τούτο συμβαίνει επίσης, και εις ολας τας νεωτέρας ανακαλύψεις· ποιος δεν εξημη π. χ. πίσον ο Γαλιλαιος, δια την γνωσσοποίησην του Αρκεμικου Κεπερνικειου συστήματος εσυκοφαντήθη καταδιωχθη απο τους συγχρόνους του, πίσον προ ελίγων χρόνων ενδημη το πρᾶγμα αθεον το να ζήτητις εις τα οικοδομήματα κερωναιωγους, και παιδια να εμβολιάζη, επειδη τάχα εις αυτων αντεφερετο εναντιον της θείας Παντοδυναμιας, εις την οποίαν μόνον ανήκει να βίπη και να διοικη τον κερωνου, η παιδεμη την αμαρτωλον ανθρωπότητα, και εχουσα πᾶσαν την ελευθεριαν να ταλαιπωρη τους παιδας δια των επιδημιων! πληρεις βλασφημιων και αθειας ειναι ταυντι αυται αι ιδεαι και μολοντούτο, φεϋ, ειναι κολλάκις το υφασμα των ουτων ενμασθέντων λειτουργων και διακόνων του υψισου Ποντε!

Πλην τούτου ο Ζ. Μ. εξαπτίσθη πολύν χρόνον εις την λήθην, και εθεωρήθη ως πρᾶγμα, το οποιον δεν κάμνει την παραμικροτάτην συνεισφοράν (ωφέλειαν) εις τας Ήλικήμα μολοντούτο αυτο πρέπει να ενόμασθη τυχητις, επειδη εντεϋθεν η κατάχρησις εξωλοδρευθη ηγνομένη κατα τους χρονω

του Μεσμέρου εις τους Παρισίους, κατατινα εποχήν, οτε γενικώς εδούρετος μεταξυ των ανθρωπων παρετηρήθη, σκοπον λαβόντων να εξαφανίσωσιν ο,τι αρχαιου και εις τον αιωνα μας ειναι, και νενουν τινα κόσμον κατ' ιδιον τροπον να δημιουργήσωσι και να σχηματίσωσι.

Αφου κατ' αυτον τον τροπον ολη η πνευματικη σχεσις του ανθρωπου εξουθενώθη, ος τις εντεϋθεν ευρε τον εαυτοντου εις μιαν αλλην αψυχον (ζωης σερμημένην) κατασασιν, ητον φυσικόν εις τοιαυτην τινα ερήμωσιν να προσηλωθη εις εκεινο, τε οποιον ητον νενον και εκπληκτικόν, κολακευον περιπλεον τας αισθήσεις του· — Τρομερα ητον η όρμη, η οποια εις ταυτην την περιεδου ηκολούθησε, και ως μια γενικη επιδημια ιφηνερώθη εξαπλασθεσα υπο παντοδαπα σχήματα· ναι, εγεμισε τον εγκεφαλον των θυητων με διασροφήν τινα του πνευματος και ενθουσιασμον, ο οποιος προσήγγιζεν εις την μαίαν εντεϋθεν απατεωνας εδύνατο να εφρωσιν εισαδου πανταυ, και εντεϋθεν ο Ζ. Μ. επαγματευετο απο αμαθεις, απιδρους, Αβδαδας, σκάπτας, και δοκόφρονας γυναικας πίσον, ως εις γενικόν τινα μηχανισμόν αναξίως εταπεινώθη.

Κανεν θαυμα λοιπον, εαν απο μέρος της διοικήσεως εεζήλωσαν πεπαιδευμένοι, κερναφας των οποιων ητον ο Φραγκλινος, δια να εξετασασιν το πρᾶγμα τούτο· αλλα τι το ετιμμενον εντεϋθεν; απεδωκαν ουτοι τα φαινόμενα του Ζ. Μ. κατα την ουσίαν αυτων εις μιαν εξοιδαίνουσαν μόνον φαντασίαν.

Η καταδικη ηδη απεφασίσθη, και πολλοι υπο την αξίαν (αυθεντείαν) ενος πεπαιδευμένου ανδρος εξηκολούθουν θαρραλέως να όμιλώσιν ετι μακρότερον περι ταυτης, δεν λέγω, και να συνιζώσι πείρας, εως ετου Γερμανι Φιλόσοφαι και Ιατροι εκλινον την προσοχήν των εις τούτο το φαινόμενον, ησυχως το εξετασαν, και το ουσιαδασ αυτου απεδειξαν.

Εμπορει λοιπόν τις να εξακολουθη και ισχυρογνωμόνας η ανήσεται εις τον Ζ. Μ., μιαν φοράν μολοντούτο θέλει θριαμβώσει η αλήθεια κατα των προλήσεων, και θέλει γνωρισθη ητε βεβαιότης αυτου κοινώς, επίσης ως και των ειρημένων ανακαλύσεων, και η Θεραπευτικη αυτου ετι δύναμις απο ταυτα Θεωρητικόν και ελευθερον προλήσεων, και τότε δεν δελει άργήσει πλέον εκμασας να προσφερη θυσίαν και ευχα

ρισίαν εἰς τὸν Μέσμερον, καί τοι ἄλλοις οἴουσι ἐννοεῖται μέγαν καὶ ἄγρονα θεωροῦμεν, ὡς εἰς τὸν εὐρετὴν αὐτοῦ φυσικοδυναμικοῦ ἱατρικοῦ, εἰς τὸ ὅποσον ἤδη τόσοι πολλοὶ ἄνθρωποι χρεωσθεῖσι τὴν υἰγιάν, καὶ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν των.

Ἐρωτᾶται τότε θέλει ἔλθει αὐτὸς ὁ καιρὸς, ὅχι πρῶτον, ἀπεκρίνομαι, εἰμὴ ἕως ὅτου τὸ πνεῦμα τῆς φιλοσοφίας ἤθελεν ἐξυπλάσσει τὴν εὐεργετικὴν αὐτοῦ δύναμιν εἰς ἑκκενους, ὅτι τινες ἐνοσχολοῦνται μετερχόμενοι τὴν φυσικὴν ἐπιστήμην ἐγγένει καὶ τὴν φιλοσοφικὴν ἱατρικὴν ἐν μέρει — μὴν παραποιῆται λοιπὸν κανεὶς διατοῦτο ὅτι αὐτὸς (ὁ Ζ. Μ.) τόσοσιν ὀλίγου εἶναι εἰς χρῆσιν· ἀλλ' ὡς σοχασθῆ ὅτι κἀκεῖνα εἰσὺν αἴτιον ἀμοιβῆς ὅς τις εἰς τὴν ἐξυπλάσσειν του συνεργῆ, χωρὶς νὰ τὸν θεωρῆ ἢ νὰ τὸν μετέρχηται ὡς μηχανικὴν καὶ δεξιότητα, διὰ τῆς ὁποίας εἰς ὕπνον ἐμπορεῖ τινὰ νὰ φέρῃ, καὶ τὴν ὁποίαν οἱ πλείστοι ἄνθρωποι ἤδη εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐξασκῶσι, διότι τότε γίνεται ἡ χειρὶς λοιμικῆ νόσος, ἢ τις δύναται νὰ βασιλεύῃ εἰς τὴν ἐταιρείαν τῶν ἀνθρώπων — συμπεριότερον εἶναι αὐτὸ τὸ ἱατρικὸν μέσον νὰ μένῃ εἰς λήθη, παρὰ ἀσεβῶς νὰ παίξῃ τις μὲ δύναμιν, τῆς ὁποίας τὴν οὐσίαν εἶναι τόσοσιν δύσκολον νὰ καταλάβῃ, καὶ ἢ ὅποια βεβαία τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐσωτάτην αὐτοῦ ζωὴν ἐγγίζει, ἐκκαταμενὴ νὰ τοῦ σερῆσῃ τὴν νοητικὴν δύναμιν, καὶ νὰ τὸν ἀπέγῃ εἰς τὸν τάρον, καθὼς φεῦ πολλότατα παραδείγματα π' εἰδὶδαξάν· ἢ ἀγυρτεία εἶναι εἰς ὅλα μὲν, πλὴν εἰς κἀκεῖν ἄλλο τόσοσιν κινδυνώδης, καθὼς εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ἀλλὰ καταπάντα διαφορατικὸν εἶναι ἐπὶ τὴν ἐξυπλάσσειν φιλοσοφικῶς τὸν Ζ. Μ. μηδένα κόπου καὶ καιρὸν φερόμενος διὰ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ· ἐπειδὴ τότε ἐκκαταμενὴ νὰ χωρῆ εἰς τὸ ἔργον μὲ περισσώτερον δάβδος, ἡσυχίαν καὶ σκέψιν, νὰ προλαμβάνῃ λυπηρὰ συμβεβηκότα, νὰ διακρίνῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, νὰ περιορίζῃ αὐτὴν εἰς διαρισμένη τινὰ μεταχείρισιν, δι' αὐτῆς ν' ἀνακουφίξῃ τὰς ταλαιπωρίας καὶ τοὺς πόνους, καὶ τέλος νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνάβασιν. Ἐν τούτωντις ὁ ἐμπειρικὸς ἀντὶ νὰ ἐξασκῆ τὴν ἐξουσίαν του εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ αὐτοῦ, ὁ ἴδιος εἰς αὐτὴν ὑποταταμένη ἀγεται εἰς λαφυράτους συγχύσεων καὶ τρόμων.

Ἄς μὴν ὑπολάβῃ τις ἀδίκως, ὅτι ἀναφέρων τὴν Φίλοσο-

ρίαν ἐννοῶ ὑπ' αὐτὴν τὰς διασπρόφους ἰδέας, τὰς ὁποίας ἐλαβον τινὲς ἐπιτόλαιοι Συγγραφεῖς ἀπὸ τὰ ἀφοριστικὰ καὶ ζητητικὰ ὑπομνήματα τῶν Γερμανῶν φυσικῶν Φιλοσόφων (*), τὰ ὅποια ἄλλοι νεωτερισμοῦ χάριν ἀπομιμοῦνται χωρὶς νὰ καταλαβάνωσιν ἕξ αὐτῶν, καὶ οὕτως ἀξιοκαταφρονήτως διηγούνται καὶ διασπρόφουσι τὰ πράγματα μέχρις ἀηδίας· συμφώνως μὲ πάντα τίμιον ἄνθρωπον τοὺς τοιοῦτους ὑπερασπιστὰς (κυρίως ὅμως πειρωτὰς) τῆς νέας φιλοσοφίας καὶ θεωρίας ἐνομασθέντας εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν καταφρονῶ· εἶναι λυπηρὸν καὶ εὐτελὲς διὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὸ νὰ βλέπῃ τις αὐτοὺς φανταζομένους, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς ἢ ἀπομνημονεύσεως τινῶν ταύτων διακεκομμένων λέξεων εἰσπεχώρησαν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς φιλοσοφίας, καὶ ὡς διδασκάλους νέας τιπὸς ἐπιστήμης εἰς τὸ κοινὸν προβαίνοντας, ἐκ τῆς ὁποίας οὗτοι φεῦ οὐδὲν ἄλλο κατέχουσι παρὰ τινὰς ὅρους ἀνοήτους καὶ ἀσημάντους· ὅθεν ἤθελε κρηγματεύεσθαι τις πολλὰ διασπρόφως, εἰν ἀπὸ τὴν οὕτως ἐνομασθέντων αὐτῶν φιλοσοφικὴν ἱατρικὴν ἤθελε νὰ κρίνῃ τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν, ἢ τις δὲν ἔχει μῆτε δύναται νὰ ἔχη κἀκεῖν κοινὸν μὲ ἐκείνην.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ φιλοσοφία ἐν γένει εἶναι δύσκολον κατ' ἐαυτῆς νὰ νοηθῆ, ἐνῶ αὐτὴ ὑψοῦται ὑπὲρ τὸν οὕτως ἐνομασθέντα ὑγιᾶ τοῦ ἀνθρώπου νοῦν, καὶ μίαν ἄλλην καταπάντα ἀλήθειαν εἰς βάσιν ὑποθέτει παρ' ἐκείνην τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων καὶ φαινομένων· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομιζῇ τις πάντοτε ἐκεῖνο ὡς ἀνεπίδεκτον νοήσεως καὶ διερωτημένον, τὸ ὅποσον εἰς τὴν πρώτην ἐποπτείαν δὲν τὸ νοεῖ.

Ὅσον ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν οὐσίαν τοῦ Ζ. Μ. χωρὶς, ἢ διὰ μιᾶς ψευδοῦς φιλοσοφίας, τόσοσιν ὀλίγου θέλει δυναθῆ, περιοριζόμενος εἰς τὴν φυσικὴν, νὰ κἀκεῖν ὑποκαταστήσῃ τὸν σύμβολον αὐτοῦ, ἐνῶ αὐτὴ μὲ τὴν νεκρὰν μόνον φύσιν καταγίνεται, καὶ πᾶς ἐλάχιστος τῆς ζωῆς βλασφῆς, ὅς τις μόλις ἐπι δεικνύεται εἰς τὸ ἐν καὶ εἰς τὰ ἄλλα φαινόμενον, πα-

(*) Φυσικὴ φιλοσοφία εἰς τοὺς Γερμανοὺς εἶναι καὶ σημαίνει ἄλλοτι παρ' τὴν κοινὴν φυσικὴν· ταύτης πρώτος εἰσηγητὴς ἐμολογεῖται ὁ περιηγητὴς Νύντς, τὸν ὅποσον ἠκολούθησαν μεταταῦτα Σχολίγγος, Βουτερβάνκιος, καὶ ἄλλοι. (ὁ Μετ.)

ρευθὺς πνίγεται καὶ ξεψυχᾷ, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν τὰ αἰσθητὰ αὐτῶν μέρη νὰ περιγραφῶσι, καὶ κατὰ τὸν συνήθη τρόπον ν' ἀναπτυχῶσι, καθ' ὃν τὰ φυσικὰ σώματα κατὰ τὴν αὐτῶν μάζαν καὶ ποιότητα ἐπάλληλα ἐνεργοῦσιν· ἐνταυτοῖς δὲν πρέπει μίαν φορὰν νὰ φαντασθῶμεν φυσικὴν τινὰ ἀμειψίαται ἐνέργειαν τῶν ὀργανικῶν σωμάτων ἐπάλληλα, ἢ τὸ κοινὸν πνεῦμα τῆς φύσεως, τὸ ὁποῖον ὡς τύπος εἰς πᾶν ἀτομικὸν ὄν ἐνδεικνύεται;

Ἄς μὴν παρασυρῆ κάνας ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ μεγάλου Ἀλλέρου λέγοντος, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωμεν τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων· καθότι ἐνταῦθα εἶναι λόγος μόνον περὶ ἐκείνου, ὅπερ ὑπὸ τὸ ἐσωτερικὸν ἢ ὑπὸ τὴν οὐσίαν τῆς φύσεως ἐννοεῖται. Ἐὰν θεωρηθῆ, καθὼς κοινῶς συμβαίνει, ὁἶόν τι ἀληθινὸν τὸ ὅτι δὲν ἐξεύρει κάνας τί εὐρίσκεται ἐκτὸς τῆς σφαίρας τῆς ἀνθρωπίνης γνωστικῆς δυνάμεως, ἐνταῦθεν εἶναι δῆλον καθυπαὶ, ὅτι εἶναι ἀδύνατον τίποτε περὶ τούτου νὰ γνωρίσῃ ἢ νὰ κατάλαβῃ, ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ τότε εἶναι ἐν μάταιον μηδὲν, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς βάσιν ἀποφατικὸν τινὰ προσδιορισμὸν· μολοντοῦτο μὲν αὐτὸ εἶναι καταπάντα διαφορητικὸν τὸ νὰ ὑπολαμβάνη τις τὸ ἐσωτερικὸν τῆς φύσεως ἢ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κόσμου (καθὼς ὁ Ἀναξαγόρας κατακρίσεν ἢ πέτετε τὸ διάστημα ὡς τοιαύτην) τὸν Νοῦν, τὴν ἰδέαν ἢ τὸν σοφισμὸν, δι' ὧν ἡ βάσις καταβάλλεται εἰς τὴν νοερὰν τοῦ Κόσμου σκόπευσιν (θεωρίαν, Contemplation), καθὼς συμβαίνει ἤδη εἰς τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν — εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐνταῦθα καμμία ἐνέργεια δὲν συνάπτει (καθότι αἱ ἐνέργειαι τῆς ἐσωτερικῆς φύσεως δὲν δύναται νὰ ὑποπέσωσι εἰς θεωρίαν, αἰσθησιν, γεῦσιν, κτλ. ἀλλὰ μόνου διὰ τοῦ πνεύματος περιλαμβάνονται καὶ ἐννοοῦνται), μολοντοῦτο τὸν προσήκουσα καταβάλλοντις κόπαι, εὐκόλως ἐμπορεῖ νὰ ὑψωθῆ εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν,

Ὁ Ζ. Μ. ἐτι μᾶλλον φαίνεται ὑποπτος, ὅπου γίνηται λόγος περὶ τῆς πνευματικῆς ἐνεργείας, περὶ τῆς θαυμασίας δυνάμεως τῆς θελήσεως, ἢ περὶ τῆς φυσικῆς ἐπιρροῆς τοῦ Μαγνητισμοῦ εἰς τὸν μαγνητιζόμενον· ἐνῶ αὐτὸς ὁ τρόπος τοῦ συλλογίζεσθαι δὲν συμπεριεῖ διόλου μὲ τὰς μηχανικὰς καὶ συγκεκριμένας ἀναπτύξεις γινόμενας κοινῶς περὶ τῆς φύσεως καὶ ψυχῆς — οὐδὲν θαῦμα λοιπὸν εἰς αὐτὸν, διὰ τὸ ἄν

μακρυνθῆ ἀπὸ τὴν ἀπείριον (ἀμειψίαται), περιγελᾷ αὐτὸ τὸ πᾶν, καὶ τὸ θέτει ὑψηλότερον ἀπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, παρὰ τὸ ἀληθῶς ὑπὲρ τὴν σφαῖραν αὐτοῦ ὑψοῦν — τοῦτο κάμνει καὶ ὁ χωρικός, ὅταν θεωρῆ τιμὰ ἄλλως πως παρ' αὐτὸν ἐνδεδυμένον, καὶ δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ πῶς εἶναι δυνατόν ἐκεῖνος νὰ ἦναι τόσοσιν τρελὸς ἐκλέγων ἄλλον παρὰ τὸν ἰδικόν του ἱματισμὸν;

Διότι, διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν ὀπίσω, εἶναι τάχα περισσότερον ἀξία θαύματος ἢ πνευματικὴ ἐπιρροή, τὴν ὁποίαν διὰ μᾶς εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν κεκινήμενης αἰσθητικότητος ἀποκρίνεται εἰς ἄλλο ἐργάζεται, παρ' ἐκείνην τῆς ψυχῆς εἰς τὸ σῶμα, ἢ παρὰ τὴν μετάδοσιν ἐπιδημικῆς τιμῆς νόσου εἰς ἄλλο; πῶς ἀκολουθεῖ τοῦτο, ὅπου αὐτὸς, θέλων π. χ. νὰ κινήσῃ μόνον τὸν δάκτυλόν του, τὸν κινήσῃ παρευθὺς; — τοιαύτης πνευματικῆς πράξεις κάμνει ἕκαστος πᾶσαν σιγμὴν, χωρὶς νὰ τὸ ἐξεύρῃ μόνος του ἐξ αἰτίας τῆς συνηθείας, ἢ χωρὶς νὰ ἔχῃ εὐχαρίστησιν διὰ τὴν ἐξέτασιν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν· μολοντοῦτο θέλει ἀμειψίαται τὸ πραγματικὸν αὐτῆς τῆς ἐπιρροῆς, ἐπειδὴ μήτε τὴν βλέπει μήτε τὴν καταλαμβάνει; πλειότερα παρὰ χίλια συνήθη φαινόμενα ἤθελον μᾶς ἐκπλήττει καθήμερον, εἰ δὲν ἠμῶν τὴν αἰσθησίν μας διὰ τῆς συνεχῆς αὐτῶν ἐπενεργείας, εἰς τὰ ὅποια αὐτὴ τόσοσιν μᾶς ἔκαμε συνήθεις, ὥστε μήτε περᾶ ἀπὸ τὸν νοῦν μας διὰ ν' ἀποδώσωμεν εἰς τοῦτο φιλοσοφικὴν τινὰ ὠφέλειαν ἢ πνευματικὴν σημασίαν — μολοντοῦτο εἶναι εἰς εὐθύνην ὑποκείμενος ἕστις ἠθέλον ἐγερθῆ ἐκ τῆς ληθαργίας; πρέπει νὰ ὀνομασθῆ αὐτὸ Μυστικισμὸς τὸ νὰ μεταχειρίζηται τις ὅλας του τὰς δυνάμεις διὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἐσωτάτην, τῆς φύσεως οὐσίαν, καὶ τὸ βαθύτατον εἰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, καὶ νὰ ὑψωθῆ ἐνταῦθεν εἰς μίαν νοερὰν ἐποπτείαν, ἢ εἰς τὴν αὐτοσυνειδήσιν (Selbstbewußtsein); θέλει δὲ τὸ νομίζει ἀξίον ἀμοιβῆς τὸ νὰ μὴν ἀσχολῆται εἰς οὐδεμίαν ὑψηλότεραν γνώσιν, ἀλλὰ ὅλα νὰ τὰ ἀνήσῃ τοιαῦτα ὅποια προπολλοῦ ἦσαν; τοῦτο δὲν θέλει τὸ φρονήσει κάνας εὐθὺς (ὀρθὸς) καὶ ἀπὸ δεινῆς προλήψης ἀμέτοχος ἄνθρωπος.

Ὅστις ἐπάνοι εἰς ὁποιοῦδήποτε ἀντικείμενον θέλει νὰ σοφισθῆ (διοξυμῆ) τὸ πνεῦμά του καὶ μὲ βαθυτέρας θεωρίας νὰ τὸ

πλουτίσῃ, πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐμπορεῖ νὰ ἐπιλέξῃ περι-
πλέον τὸν Ζ. Μ.

Πρὸς ζημίαν καὶ καταφρόνησιν τοῦ Ζ. Μ. ἐφαντάσθησαν
τινὲς ὅτι ὑπνοβάτης τις, ὅς τις ἔφησε τὸν ὕψιστον βαρύνον,
ἐδύνατο νὰ μᾶς δάσῃ φουταγωγίαν ἐπάνω εἰς τὰ ὑπὲρ φύσιν
πράγματα, καὶ εἰς τοιαῦτα ἄτινα ἀπὸ μόνου τὴν τυχαίαν πι-
ρίξασιν ἐξαρτῶνται· μολοντοῦτο ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι τοιοῦτοι τι
ὑπολαμβάνουσι, δὲν ἔχουσι καμμίαν ἔννοιαν περὶ τῆς αὐτοῦ
δυνάμεως, μήτε περὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν· καὶ κατ' αὐτὴν τὸν
τρόπον δὲν πρέπει τις νὰ μεταχειρισθῇ καμμίαν ἐξέτασιν,
καθότι τότε ἤθελεν ὑποπέσει εἰς κίνδυνον νὰ βλάβῃ τὴν νη-
τικὴν δύναμιν τῶν ἀσθενῶν, ἢ αὐτὸς ν' ἀναισθηθῆσῃ.

Πατὲρ δὲν δύναται ἀπομόνῃ νὰ ἔλθῃ εἰς κατάστασιν,
καθ' ἣν ἀποκτῶν ὑψηλότερας ἰδέας τὰς μεταδίδει ἐν τρεπί
ἢ σύζυγός του τ' ἀπαιτεῖ· καταπάντα διαφορητικὸν εἶναι τὸ
νὰ δεῖχνη μαγνητιζομένός τις διὰ τῆς διεγέρσεως τοῦ ἐνέφρ-
ματος ἰατρικῆ συνήθη (οἰκιακῆ) πρὸς ἀνάβρεσιν, καὶ νὰ με-
ταχειρίζηται αὐτὰ· πρᾶγμα, τὸ ὅποιον εἰς αὐτὰ τὰ ζῶα συ-
απυκνῶνται· τὸ νὰ ἐκτελῶνται ἐπομένως τὸ ἀκούειν, βλέ-
πειν, γεύεσθαι, κτλ. (τὰ ὅποια ἄλλως ἰδιάζουσιν εἰς ὄργανα
τινὰ) διὰ μέσου τοῦ κοίλου τοῦ στομάχου, ἢ τῶν ἀνα-
τηρίων τῶν χειρῶν, καὶ ὁ ἀσθενὴς μὲ ζερεῖως κεκλεισμένῃ
ἡμίματι ἐν τῷ σκότει καὶ εἰς τὸ σῶμα του μέσῃ νὰ βλέπῃ,
καὶ μάλιστα διὰ τοῦ κοίτου αἰσθητηρίου εἰς μεμακρυσμένῃ
διάστημα πρόσωπα καὶ ἀντικείμενα νὰ περιγράψῃ, δὲν ἔστι
ἀπορίας ἄξιον· ἐπειδὴ ὅλα αὐτὰ εἶναι καταπολλὰ φυσικὰ,
καὶ ἀπὸ τῆν φυσιολογίαν τοῦ ὀργανισμοῦ ἐμπορεῖν νὰ κα-
τανοηθῶσιν εὐκολώτατα, ὅταν μόνου θέλῃ τις νὰ δάσῃ τὴν
ἀναγκαῖον κόπον διὰ νὰ σπουδάσῃ αὐτὰ ἐπιμελῶς, καὶ νὰ
γυμνασθῇ εἰς τὴν φιλοσοφίαν· ὅς τις κόπος εἰς τὰς κοινὰς ἐπι-
τελέσεις, ἐργόχειρα, καὶ εἰς πάντα βαθμὸν τεχνῶν καὶ ἐπι-
σημῶν ὡς ἀναγκαῖος καὶ ἀπαραίτητος, πολλῶν μᾶλλον εἰς
τὴν φιλοσοφίαν φαίνεται ὢν· ἢ μήπως δύναται τις αὐτὴν καὶ
τὴν σήμερον εἶτι δὲ οὐεῖραν καὶ παραμυθίων ν' ἀποκτήσῃ, κα-
θὼς διηγούνται περὶ τῶν παλαιῶν καιρῶν;

Ἐάν λοιπὸν φιλοσοφικῶς ἐξετάσωμεν ποῦ συνίσταται ἡ
καθαυτὸ οὐσία (τὴν ὅποιαν ὁ Ἀριστοτέλης ὀνομάζει ψυχήν)
τοῦ ἀκούειν, βλέπειν, κτλ. δὲν θέλωμεν πλέον διαμαρτυρηθῆναι

ἀλλ' ἰθέλωμεν αἰσθανθῆναι τὴν οὐδαμινότητα τῶν παχυλῶν καὶ
σωματικῶν ἐξηγήσεων, συνήθως περὶ τὰς ἐνεργείας τῶν αἰ-
σθητηρίων γινόμενων.

Γ Ε Ω Λ Ο Γ Ι Α .

Ἐξετάσεις περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Θρακικοῦ
βοσπόρου παρὰ τοῦ Κυρίου D. Choiseul-Gouffier.

(Ἰδ. Α. Ἐ. Ἄρ. 13. — τέλος.)

Ἡ ἐποχὴ τοιοῦτου μεγάλου συμβάντος φαίνεται, ὅτι
δὲν ἔμπορεῖ νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβῶς· ὡς τὸσον δὲν εἶναι ἀ-
δύνατον νὰ προσδιορισθῇ μὲ κάποιαν πιθανότητα.

Ἐπειδὴ τὸ σχίσισμον τοῦ βοσπόρου ἐπροξένησε τὴν κα-
ταδύσιν πολλῶν νησιῶν τοῦ Ἀιγαίου πελάγους, τὰ ὅποια
ἐξαμαρῆνικαν, ὅταν ἐχαμῆλωσε τὸ νερὸν, διὰ τοῦτο ἤμπτ-
ρεῖ τις μὲ κάθε λόγον νὰ τὸ ἀνατρέψῃ εἰς τὴν ἐποχὴν ἐνὸς
τῶν κατακλυσμῶν τῶν τῶσων περιηρήμων εἰς τὴν Ἑλλάδα,
εἰς τοῦ Ἀγύργου, ἢ εἰς τοῦ Δευκαλίωνος.

Καὶ πρῶτον παρατηροῦμεν, ὅτι τὰ περισσώτερα νησιὰ
τοῦ Ἀιγαίου πελάγους ἐσάθησαν ὀνομασὰ διὰ τὴν εἰς αὐτὰ
λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος· καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ὅταν ἐκατοική-
θησαν ἐκδευτέρου, ἀφοῦ ὁ ἥλιος τὰ ἐξέραυεν, ἔπρεπεν ἀπ'
ὅλα τὰ μέρη νὰ προσκρέθου εἰς αὐτὸν τὸν Θεὸν λατρείας εὐγνω-
μοσύνης· ἐκ τούτου καὶ ἡ θρησκευτικὴ δόξα, ὅτι ὁ Ἀπόλ-
λων ἐγεννήθη εἰς τὴν Δῆλον, ἀφοῦ ἐκατάφυγεν εἰς αὐτὴν ἢ
λητῶ· καὶ ἡ παράδοσις κατὰ τὸν Πίνδαρον, (Ὀλυμπ. Ζ) (α)
ὅτι ἡ Ῥόδος ἔπεσεν εἰς τὸ μερτικόν του, ἢ κατὰ τὴν παλαι-
ὰν κοινὴν φήμην, τὴν ὅποιαν μᾶς ἐρύλαξεν ὁ Διόδωρος, ὅτι
ἀγάπησεν εἰς τὴν Ῥόδου μίαν γυναῖκα, καὶ ἐγέννησε μαζὴ
τῆς τοῦς Ἡλιάδας, ἀφιερωμένους εἰς τοῦ ἡλίου τὴν λατρείαν
(Isid. Origin. lib. XIV, C. VI Mem del' Acad. des inser.
tom XXXII. pag. 466. Διόδ. Σικελ. βιβ. 4, κ. ν. (β)).

Ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ τοῦς μύθους ἔπεται, ὅτι

τὸ ἄνοιγμα τοῦ Εὐξείνου πόντου, καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ τῶν νησι-
ῶν καταστροφὴ ἀκολούθησεν πρὸ τῆς εἰρημένης λατρείας.

Ἀλλὰ κατὰ τὸν Abbé Banier, ὁ ὁποῖος εἰς τοῦτο ἔχει
ἐλίγους ἐναντίους, αἱ αἰγυπτιακαὶ ἀποικίαι ὑπὸ τὴν ἐδηγίαν
τοῦ Κέκροπος καὶ τοῦ Δαναοῦ ἔφεραν καθαρὸν εἰς τὴν Ἠλ-
λάδα τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν λατρείαν, ἡ ὁποία, καθὼς τὸ δει-
χνει πολλὰ καλά ὁ Banier, ἦτον ἡ ἴδια μὲ τοῦ Ὀσίριδος.

Ὁ Κέκρωψ, κατὰ τῆς Πάρου τὸ χρονικὸν, ἐβασίλευσεν
εἰς τὴν Ἀττικὴν 1582 πρὸ τοῦ σωτηρίου ἔτους, καὶ ὁ Larcher,
ὁ ὁποῖος ἐξέτασε κατὰ βάθος ἀντὰ τὰ χρονολογικὰ προβλήματα,
πλησιάζει αὐτὸ τὸ συμβάν 12 χρόνους εἰς τὸ σωτήριον ἔτος,
ἐπειδὴ βάζει τοῦ Κέκροπος τὸ βασίλειον εἰς τὰ 1570 πρὸ Χριστοῦ·
προσέτι ἡ ἱερὰ μῆς λέγει ὅτι ὁ Κέκρωψ ἐφάσεν εἰς τὴν
Ἑλλάδα δύο χρόνους προτεῖν ἢ ἀνέβη εἰς τὸν Θρόνον, καὶ
ὅτι τὴν ἰδίαν χρονίαν ἐφάσεν καὶ ὁ Δαναός.

Πρέπει λοιπὸν νὰ βάλωμεν εἰς τὰ 1572 πρὸ Χριστοῦ κατὰ
τὸν Larcher, ἢ 1584 κατὰ τῆς Πάρου τὰ μάρμαρα, τὴν
ἀποκατάστασιν τῶν αἰγυπτιακῶν ἀποικιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα,
καὶ τὴν λατρείαν τοῦ ἡλίου.

Ἄλλ' ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Δευκαλίωνος, κατὰ τὸ ἴδιον
χρονικὸν τῆς Πάρου, ἀκολούθησε 1529 πρὸ τοῦ σωτηρίου ἔ-
τους, καὶ ἀκολούθως 43 ἢ 53 χρόνους μετὰ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ
Κέκροπος· καὶ λοιπὸν μόνη αὐτῇ ἡ διαφορὰ ἀρροῦσε νὰ δει-
ξῆ, ὅτι ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Δευκαλίωνος δὲν ἐπρὸξεν ἢ ἀπὸ
τὸν Εὐξείνου πόντου· ἠξέυρεμεν προσέτι, ὅτι αὐτὸς ὁ κατα-
κλυσμὸς ἦτον καθαρὸν μία μερικὴ πλημμύρα, ἡ ὁποία ἐκτὸς
τῆς Θεσσαλίας δὲν ἐσκέπασεν ἄλλο μέρος· καὶ περὶ τούτου
ἐλπίζω νὰ ὁμιλήσω εἰς ἓν ἄλλο ἀπομνημόνευμα, ἀναφέρων
μερικὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἐπαρατήρησα εἰς τοὺς ἰδίους
τόπους, καὶ συζήθουν τὴν ἀλήθειαν αὐτῆς τῆς γνώμης.

Ὁ δὲ κατακλυσμὸς τοῦ Ὠγύγου εἶναι πολὺ προγενέ-
στερος ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν· κατὰ τὸν Ἰούλιον τὸν Ἀφρι-
κανὸν (Ἰουλ. Ἀφρικ. εἰς Εὐστέβ.) ἀκολούθησεν 189 χρόνους
πρὸ τοῦ βασιλείου τοῦ Κέκροπος, δηλαδὴ 1771 πρὸ Χριστοῦ,
κατὰ τῆς Πάρου τὸ χρονικὸν, ἢ μόνον 1759 κατὰ τὸν λο-
γαριασμὸν τοῦ Larcher· ὁ δὲ Εὐστέβιος τὸν ἀναβαίνει ὡς
1796, καὶ ὁ Frontet ἀποδέχθη τὴν γνώμην του.

Τελευταίου αὐτὰι αἱ διαφοραὶ εἶναι ὀλίγον σημαντικαί,

καὶ βλέπομεν, ὅτι καὶ ὅλα τὰ συστήματα αὐτὸς ὁ κατακλυ-
σμὸς ἀκολούθησε περὶ τοῦ 200 χρόνους πρὸ τοῦ βασιλείου τοῦ
Κέκροπος.

Ἀναμφιβόλως ἓνα τῶν διόρισμα καιροῦ ἦτον ὄχι μόνον
ἀρκετὸν, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον διὰ νὰ ἐλευθερωθῶν διόλου τὰ
βυθισμένα τῆς Ἑλλάδος νησιά ἀπὸ τὰ νερά τῆς θαλάσσης,
καὶ νὰ ξαναπεκτῆσεν τὸν παλαιὸν πληθυσμὸν τους· καὶ συμ-
περαίνει τινὰς, ὅτι ὁ Κέκρωψ, ἀφοῦ ἐφάσεν δὲν ἦρε κάμ-
μίαν ἀντίστασιν ἀπὸ μέρος αὐτῶν τῶν νησιωτῶν, ὅταν τούτος
ἐπέβαλε νὰ κανονίσῃ, καὶ νὰ ἐεργάσῃ δημοσίως τὴν λατρεί-
αν ἐνὸς θεοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ἀγαθαιεργίαι ἦσαν νεαρῆ, καὶ
τῶν ὁποίων εἶχαν ἀκόμη χρεῖαν, ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται περιστά-
σεις ἀποκαλιζοῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε τι ἄλλο τὴν εὐγνω-
μοσύνην βεβαίαν.

Ἦμπορεῖ λοιπὸν τινὰς νὰ θεωρῆ ὡς πιθανόν, ὅτι πρὸς τὰ
1759 πρὸ Χριστοῦ ἄνοιξεν ἓνας ἡφαίστος τὸν Εὐξείνου πόντου,
καὶ ἀποτέλεσε τὸν Ὠγύγου τὸν κατακλυσμὸν.

Ὁ Larcher (Chronolog. tom. VII, pag. 271.) μίση
δέχεται ἀμφιβολίαν περὶ αὐτῆς τῆς μεγάλης καταστροφῆς, ἀ-
ναμνημένης καὶ καθιερωμένης ἀπ' ὅλην τὴν ἱσθμὸν· καὶ μίση
ἠμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ μὲ εὐκολίαν, πῶς ἡ Ἀττικὴ, ποτιζομέ-
νη ἀπὸ ὅκτω, ἢ δέκα μικροὺς ποταμοὺς, ἠμπόρεσε νὰ κατα-
βυθισθῆ τῶσον. “πλὴν, προσέβηται, ἐπειδὴ ὁ κατακλυσμὸς αὐ-
τὸς εἶναι ἀναντίρρητος, σοχάζομαι, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπήδησε
τὰ παλαιὰ της ὄρια, καὶ ἐσκέπασεν τὸν τόπον μὲ τὰ νερά της.

Τὸ σχέδιον τοῦ σοφοῦ συναδελφοῦ μας δὲν ἐπεριλάμ-
βανει τὴν ἐξέτασιν τοῦ πῶς ἡ θάλασσα ἠμπόρεσε νὰ πληθύνῃ
τὰ ὄριά της ἴσως καὶ νὰ ἐφωσθῆ μῆκτως πρὸς εἰς τὴν ἀβε-
βηλίαν ὑπέθεσιν ἐνὸς ἡφαίστου, ἐποῦ ἐσπᾶσε τὰ φυσικὰ
περιφράγματα μιᾶς μεγάλης θαλάσσης· ἐμένα ὅμως τοιοῦ-
τος σοχασμὸς δὲν ἠμπόρεσε νὰ μὲ ἐμποδίσῃ, ἀφοῦ ἐξέτασα
καὶ ἤρα τὰ βέβαια ἴχνη αὐτοῦ τοῦ ἡφαίστου.

Ἄν λοιπὸν τοιαύτη ἐξέβη ἡ αἰτία αὐτοῦ τοῦ ἀξιμνη-
μένου συμβάντος, καθὼς δὲν μὲ φαίνεται δυνατόν ἢ ἀμ-
φιβάλλω περὶ τούτου, δὲν μένει ἄλλο, παρὰ νὰ μαζοῶμεν
εἰς τὰ περίφημα ταξείδια, ὅσα ἔγιναν μετὰ τὴν καταστροφὴν
αὐτὴν, τὰς τρομεράς της πρὸς βλάβας εἰς τοὺς ἀνθρώπους, αἱ ὁ-
ποῖαι θὰ μαρτυρήσων, ὅτι αὐτῇ ἡ αἰτία πολλὸν καιρὸν, ἀφοῦ

τὸ πρῶτον ἐξέσπασεν, ἐρύλαξε τὴν τρομερὴν τῆς ἐνέργειαν, καὶ ἂν πολλοὺς χρόνους μετὰ ταῦτα εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς αὐτὰ τὰ μέρη τῆς θαλάσσης κύματα φορτοῦναι, βράχιοι, ὅπου ὑφόνονται, συγκρούονται καὶ χωρίζονται· φάραγγες, ἀπ' ὅπου τὰ κύματα ἐθγαίνουσι μουγγρίζοντας, εἶναι πολλά δύσκολον νὰ μὴν βλέπωμεν ὅλα αὐτὰ ὡς νέας μαρτυρίας περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Ὠγύγου, καὶ τῶν τρομερῶν αποτελεσμάτων του, ἂν καὶ εἰς τὰ συγγράμματα, ὅπου μᾶς ἐπαρῶσαν αὐτὰς τὰς εἰκόνας, εὐρίσκονται καὶ μυθώδη περιστατικά.

Ἀναμφιβόλως τὸ παλαιότερον ταξεῖδι, ὅπου ἐπιχειρήσθησαν οἱ Ἕλληες εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον, εἶναι τὸ ταξεῖδι τοῦ Ἡρίξου καὶ τῆς ἀδελφῆς του Ἑλλῆς διὰ τὰ γλυτούσουσι, καθὼς λέγουσι, ἀπὸ τῆν μαίαν τῆς μητριᾶς των Ἰνῆς· καὶ εἶναι γνώμη κοινὴ, ὅτι ὁ πορθμὸς, ὅπου χωρίζει τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, ὀνομασθῆναι Ἑλλήσποντος, διότι ἐπιγίγκεν εἰς αὐτὸν ἡ Ἑλλη· καὶ τοῦτο μᾶς δίδει καὶ ἄλλην ἀπόδειξιν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τοῦ ταξιδίου, τὸ ὅπου ἐγένετο περὶ τοὺς 1500 πρὸ Χριστοῦ· ἐπειδὴ ἡ Ἰνῆ ἦεν κῆρ τοῦ Κάδμου, καὶ ὁ Κάδμος ἦλθεν εἰς τὰς Θήβας εἰς τὰ 1519 κατὰ τῆς Πάρου τὰ μάρμαρα.

Ἀληθινὰ ὁ Διόδωρος δὲν λέγει, ἂν ὁ Ἡρίξος ἀπάντησεν ἐμπόδια ἕως νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον, ἀλλ' ἀναφέρει μόνον ὡς μυθώδη παραδόσιν, ὅτι εἰς τὴν Κελχίδα χαλκόποδες καὶ φλόγιαι πνέοντες ταῦροι ἦσαν βαλμένοι νὰ φυλάττῃν τὸ περίφημον χρυσοῦν δένδρον, κρεμάμενον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἄρεως· καὶ ἴσως ἡ τοιαύτη τῶν πραγμάτων ἀλλοίωσις, ἢ ὅποια βάζει εἰς τὸ τέλος τοῦ ταξιδίου τοῦ Ἡρίξου αὐτὰ τὰ τέρατα, ὅπου ἐηγάζουσι φωτιάς ἀπὸ τὰ βουθούνια των, ἢ ἢ πορεῖ νὰ θεωρηθῆναι ὡς εἰκόνα πεινιτικὴ, παρμένη ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους ἀπάντησεν εἰς τὸν δρόμον του· ἢ ἐνδεχόμενον αὐτῇ ἢ ἀπὸ τὸν Διόδωρον φυλαγμένη παράδοσις νὰ πηγάζῃ ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῶν εἰς τὰ παραβαλάσσια τῆς Κελχίδος ἠφραίτων, τῶν ὁποίων εὐρίσκονται ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον ἴχθυ.

Ἐπειδὴ ὁμως μᾶς ἔμειναν πολλὰ ὀλίγα εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ τοῦ πρώτου ταξιδίου εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον, διατοῦτο δὲν ἐπισηρίζω τὴν γνώμην μου εἰς μίαν τίσσον ἀδύνατην ἐνδειξιν, ἀλλὰ μεταβαίνω εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄλλο ταξεῖδι, περὶ

τοῦ ἑποίου γράφουσι πολλὰ ὄλοι σχεδὸν οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ παλαιοὶ ἱστορικοὶ, τὸ ταξεῖδι λέγουσι τῶν Ἀργοναυτῶν.

Αὐτὸ ἐγένετο (Larcher, Tradac: d'Hérodote t. VII, par. 35 et 577), κατὰ τῆς Πάρου τὰ χρονικά, εἰς τὰ 1350 πρὸ τοῦ σωτηρίου ἔτους· οἱ ὑπὸ τὴν ἐδηγίαν τοῦ Ἰάσωνος πενηταδῶς πολεμάρχιοι, τῶν ἑποίων τὰ ἐνόματα διαφυλάχθησαν ὡς τὴν σήμερον, ἐμβῆκαν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπέρασαν διὰ τοῦ Θρακικοῦ Βοσπόρου εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον, καὶ μετὰ πολλὰς δυσκολίας ἄββαξαν εἰς τὴν Κελχίδα· ὁ Διόδωρος λέγει μόνον, ὅτι ἐδοκίμασαν μίαν φουρτούναν εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον· ἀλλ' ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς διηγούονται τὸ πρῶτον λεπτομερέστερα.

Ὁ Ἀπολλώνιος (Βιβ. β. σίχ. 168 καὶ ἀκόλ. 311 καὶ ἀκόλ.) ζωγραφίζει εἰς τοῦ Βοσπόρου τὸ στενὸν βεῦμα τὰ κύματα ὑψωμένα ὡσαν βουνά, καὶ εἰς ἀκμὴν νὰ πλακώσουσι τοὺς Ἀργοναύτας, καὶ αὐτοὺς ἀββαζόντας μὲν ἠρίκην εἰς τὰ περιγῶλια τῆς Βιθυνίας, ἔπου ὁ μαυτις Φινεύς τοὺς προλέγει, ὅτι δὲ ν' ἀπαντήσουσι εἰς τὴν ἄκρην τοῦ κατασένου βράχους, τοὺς ὁποίους ἕως τότε κανεῖς θνητὸς δὲν ἠμπόρεσε νὰ πέρσῃ· ὅτι αὐτοὶ οἱ βράχιοι κινεῦνται, χωρίζονται, καὶ πάλιν εἰόνονται· ὅτι τὰ κύματα ἀφρισμένα ὑφόνονται καὶ σκεπάζουσι τὰ κορυφὰς των· ὅτι ἀντιχέει εἰς μακροὺν διαστήματα ἡ κρότος τῶν συχρῶν συγκρούσεών τους· ὅτι αἱ Ἀργοναῦται τότε πρέπει νὰ τολμήσουσι καὶ νὰ ἐξακολουθήσουσι τὸν δρόμον των, ὅταν ἀψήσουσι ἕνα περσῆν πρὸς τὸν Εὐξείνου πόντον, καὶ ἠμπορέσῃ νὰ διαπεράσῃ αὐτὸ τὸ κινδυνώδες πέρασμα.

Ὁ ἴδιος ποιητὴς (Βιβ. β. 577 καὶ ἀκόλ. δ.) προσθέτει, ὅτι τῶντοι οἱ Ἀργοναῦται εἶδαν τοὺς βράχους συγκρομένους καὶ χωρίζομένους· ὅτι τὰ κύματα ἐκυλούσιν μουγγρίζοντας· ὅτι ἦσαν καλὸν καιρὸν εἰς ἀρήχανον κίνδυνον, καὶ ὅτι χωρὶς τῆς Ἀθηνᾶς τὴν δυνατὴν βοήθειαν ἔμελλαν νὰ καταποντισθῶσι· κτλ. κτλ.

Καὶ τὸ βεβαιότερον προσέτι εἶναι, ὅτι ὁ ποιητὴς ὑπέθεται τὴν Ἡραν νὰ λέγῃ τὴν Θέτιν, ὅτι αὐτὴ ἐγλύτωσε τοὺς Ἀργοναύτας διὰ μέσου ἐκείνων τῶν πλακωμένων βράχων, ὅπου βομβοῦν φρικτὰὶ κύματα φουρτούναι.

Ἄοιη τὴ σφ' εἰκόσω διὰ πλαγκτὰς περιέμντας
Πέτρας, ἐνθα πυρὸς δειναὶ βρομέουσι Σουελλαί,
Κύματα τε σκληρῆσι περιβλύει σπυλάδεσσιν

(Βιέ, δ. σίχ. 786)

Ἄραγε αὐτὰ αἱ ταραχαὶ τῶν ὕψων κυμάτων,
αὐτὰ αἱ πύριαι φουρτιῦναι, καὶ τῶν βράχων ἢ τριμερῶν σύγ-
κρουσις, τὰ ὅποια ὁ Πλίνιος (lib. IV, cap. XIII, (ε)) χωρὶς
κάνενα βάσιμον λόγον, ἀποδίδει εἰς ἀπάτην τῆς ὀπτικῆς,
δὲν φανεροῦν, δὲν εἰκονίζου ἕνα ἠφαιστὶν, ἐποῦ τῶν
χρόνοι δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὸν σβύσουν, καὶ ὅποιοι ἐπαρ-
σίαζε πλῆθος κινδύνων εἰς τοὺς αὐθάδεις ναῦτας; καὶ πῶς
αὐτὰ αἱ ἐνδείξεις δὲν γίνονται ἰσχυρότεραι, ὅταν παρατη-
ρήσῃ τις, ὅτι αἱ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Βοσπόρου Κυάνεαι ἢ
σοι ἀνομάσθησαν, κατὰ τὸν Ὅμηρον καὶ τὸν Πρῶτον (Η-
ρόδ. βιβ. κεφ. δ. πῆ) Πλανήται, κατὰ τὸν ἄλλου παλαι-
οὺς συγγραφεῖς (Plin. lib. VI, cap. XI. Εὐρώπ. Μῆδ.
σίχ. 2. καὶ 1263.) Συμπληγάδες, πῶς ἔλαβον τινὰ καλ-
κρούμεναι, ἢ ἐνωμέναι, διὰ τὰ ἐκμύσθου σφοδαίων κ-
λίτερα μὲ αὐτὴν τὴν διπλὴν ἐνεμασίαν τὰς σφοδαίων κ-
νήσεις πότε διὰ τὰ ἐνόωνται, καὶ πότε διὰ τὰ χωρίζονται,
ἀποτελεσμάτα, τὰ ὅποια μένει ἢ τριμερῶν τοῦ ὑπογείου το-
ρὸς ἐνέργεια ἠμποροῦσε νὰ προξενήσῃ; Ὁ Ὅμηρος μᾶς λέγει,
ὅτι κοντὰ εἰς αὐτὰ τὰ νησιὰ τὰ βίαια κύμα-
τινα αἱ ἀφ' αὐτῶν ἐσεσαν τὰ τσακισμένα κακὰ κῆ-
ρια.

Ὁ Ἀπολλώνιος ζωγραφίζει τοὺς ἐρημικτοὺς ἀνέμους
μεταθέτοντας, καὶ ἀθεύοντας τοὺς βράχους τὸν ἕνα ἐναντὶ
τοῦ ἄλλου, καὶ προσέειπε, ὅτι ἐφαίνετο ἐπ' αὐτοῦ εἰς τὰς κρη-
φάστων ἐν σκοτεινὸν σύννεφον, καὶ ὅτι ἀρούετο ἕνας τριμε-
ρικτὸς κτύπος.

Ὁ Valerius Flaccus εἰς τὰ Ἀργοναυτικά του, βιβλ.
ζωγραφίζει ἀκόμη παρασατικώτερα τὸ ξέσπασμα ἑνὸς ἠφαι-
στου εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τῶν Κυανέων νήσων, ὅταν αἱ κυ-
ρυστάτων ἐπρόσβαλλον μὲ ἐρημὴν ἢ μία εἰς τὴν
ἄλλην· καὶ ὅτι ὄψω φαρατὶς ἢ φλόγα ἔλαμψεν
εἰς τὸ μεταξὺ τῆς φουρτιῦνας. (Argonaut. lib. IV, v.
657 καὶ ἀκολ.). . . . Miscetur rupes: jamque aequos
toto Cyaneae juga praecipites illisa remittunt his fragor in-

fosas cautes adversaque saxis Saxa dedit: flamma expresso
his fulsit in imbri.

Τελευταῖον αὐτὸ τὸ ἴδιον ὄνομα Κυάνεαι αὐξάνει ἐδῶ
τὴν μαρτυρίαν, ἐπειδὴ σημαίνει βαθὺ γαλάζιον κλίνοντας
εἰς τὸ μαῦρον· καὶ ὁ σχολιαστὴς τοῦ Ἀπολλωνίου σημειώνει,
ὅτι διὰ τὸ χρῶμα τῶν ἔλαβαν αὐτὸ τὸ ὄνομα· εἶναι δὲ φανε-
ρόν, ὅτι οἱ καμμένοι βράχοι καὶ καπνισμένοι ἀπὸ ταῖς φω-
ταῖς τοῦ ἠφαιστου ἔχουν αὐτὸ τὸ χρῶμα, καὶ τότε ἀκολου-
θῶν αἱ Κυάνεαι ἦσαν, καθὼς εἶναι ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον.

Καὶ μόνον αὐτὰ τὰ σημεῖα καὶ οἱ χαρακτῆρες, ὅπου οἱ
παλαιοὶ μᾶς ἐπαράδωσαν, ἦσαν πιθανότατα ἐνδείξεις, ὅτι
τὸ παλαιὸν ἐξέσπασεν ἕνας ἠφαιστὸς εἰς τοῦ Βοσπόρου τὸ σώ-
μα· πλὴν αἱ ταιαῦται μαρτυρίαι μεταβάλλονται ἀναμριδῶως
εἰς δείξεις τελείας, ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἀκόμη τὰ δύο τρίτα τοῦ
κρατῆρος αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἠφαιστου· ἐπειδὴ εἰς ὅλους τοὺς
πλησίον τόπους εὐρίσκονται φανερὰ ἔχνη τοῦ πυρὸς, ὅπου τό-
σον καιρὸν τοὺς ἐκατάκαιεν· καὶ μάλιστα, ἀφοῦ μόνον αὐτὸ
τὸ συμβεβηκὸς ἐξηγεῖ τόσον καλά καὶ τὸν περίφημον κατα-
κλυσμὸν τοῦ Ἠλύγου, τοῦ ὁποίου ὡς τὴν σήμερον καμμίαν
ἄλλη πιθανὴ αἰτία δὲν ἠμπόρεσε νὰ εὐρεθῇ, καὶ τὰ φαινό-
μενα τοῦ Ἀιγαίου πελάγους, τὰ ὅποια ἦσαν ἀπ. τελέσματα
ἄμεσα αὐτοῦ τοῦ ἴδιου κατακλυσμοῦ.

Ὅπως ἀνακαλύπτονται εἰς ἡμᾶς ἀπὸ καιρὸν πρῶτα,
τῶν ὁποίων ἢ μνήμη ἦτον πολλά σκοτεινὴ, ἢ καὶ ἐφαίνετο
ὅτι πάντα χαρηνῆ· καὶ ὅπως ὁ καιρὸς, ὅπου τὸ ἐξέσπασεν
ἠέρον, κατατρώγει ὅ,τι γεννᾷ· αἱ παραδόσεις μὲ τὸ γλι-
γερὸν τρέξιμον τῶν αἰώνων χάνονται, ἢ παντάπασιν ἀλλοιό-
νται· ἢ ὑψηλὴ τέχνη, ἢ ὅποια ἐσαμάτισε τὸν πτερωτὸν
λόγον, δὲν ἔσωσεν ἄλλο τι, ἀλλὰ μόνον λείψανα, καὶ ἢ
τέχνη ἢ θαυμασία, ὅπου τὸν πολλαπλασιάζει, δὲν ἠμπό-
ρεσε νὰ εὐρῆ καὶ νὰ φυλάξῃ, ὅσα καταποντίσθησαν διὰ πάν-
τα· τὸ δὲ λογικόν, ὑφούμενον διὰ μόνου τοῦ σοχασμοῦ εἰς
τοὺς καιροὺς ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς καὶ ἐρήμους, ὅπου τί-
ποτε δὲν τὸ κρατεῖ καὶ δὲν τὸ ἐπισχιρίζει, ἀποκρίνεται ἀπὸ κό-
που καταίους.

Ἄλλ' ἢ φύσις, αὐτὸ τὸ ἀπὸ ἐρείπια ἄπειρον σύνλετον,
ὡς καὶ εἰς τὰ παραμικρότερα τῆς ἐρείπια κρύπτει μέσα ἐπιτή-
δεια νὰ ἀπατήσουν τὸν καιρὸν, καὶ νὰ ἀντιζαθοῦν εἰς τὴν

φθαρτικότητος δύναμιν· ὁ μεγαλοφυῆς νοῦς αὐτὰτὰ μέσα τῆ προαισθάνεται, ἀλλ' ἢ ἐπισημη, πλέον βραδεία, καὶ πλέον βεβαία, τὰ ξεσκεπάζει.

Ἡ Φυσικὴ Ἴσχυρία διὰ τῆς βαθύτητος τῶν ἐξετάσεων τῆς, ἢ Χημικὴ διὰ τῶν σοφῶν ἀναλύσεων τῆς, ἢ Ἀστρονομία διὰ τῆς τόλμης καὶ τῆς βεβαιότητος τῶν λογαρισμῶν τῆς, ἢ Φυσικὴ διὰ τῆς ἄκρας ποικιλίας τῶν πειρῶν τῆς, ἢ ἰδίᾳ Βεβαικὴ διὰ τῆς θαυμασίας λεπτότητος τῶν παρατηρήσεων τῆς, ὅλαι αὐταὶ λέγω αἱ ἐπισημαί, διασχίζουσαι τοὺς αἰῶνας, φθάνουν ἕως τὴν ἀνωτάτην παλαιότητα, δίδουν μαρτυρίας εἰς τὴν ἰσχυρίαν, διαλύουν τὸ σκότος τῆς, καὶ ἀναπληροῦν μερικὰ χάσματα· καὶ ἡ κριτικὴ, πλουτισμένη ἀπὸ αὐτὰτὰ ἀνέλπιστα βοηθήματα, μεταχειριζομένη ὁμως αὐτὰ μὴ φθνησιν, μὴ βιάζουσαι τὴν προσαρμογὴν τοὺς τελείως ἀποφύγουσα πάντοτε τὴν ὑπερβολὴν ὡς τὰ ἐξ αὐτῶν συμπεράσματα, καὶ θεωροῦσαι αὐτὰ ὡς ἐνδείξεις, σπανίως ὁμως ὡς μαρτυρίας, ἐκτείνει τὰ ὄριά τῆς· διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ εἶναι τὴν σήμερον ἀδιάφορη διὰ τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος τὰς προόδους, καὶ ὅλας τὰς ἀποκτήσεις του.

υ) 100. Φαντί δ' ἀνθρώπων παλαιαί
ρήσεις, οὐκ ἔστι, ὅτε
χθόνα δατέοντο Ζεὺς τε καὶ ἠθάνατος,
φανερὰν ἐν πελάγει
Ῥόδον ἔμμεν ποντίῳ·

105 ἄλμυροῖς δ' ἐν βένθοσιν ἡέσου κεκρυφθῆαι
Σ. δ'. Κ. ια.

Ἀπεύθυντος δ' οὕτως ἐν·
δειξὸν λόγος Ἀελαίου·
καὶ ῥῶμιν χέρως ἀκλάρων·
τον ἄπτον ἄγγον θεόν·

110 Μινασθέντι δὲ Ζεὺς ἄμπαλον μέλι
λαν θέμεν. Ἄλλα μιν οὐκ
εἶκασεν· ὅπει πολίαις
εἶπε τὴν αὐτὴς ὄραν ἄνδαν θαλάσσης
ἀνξεμέναν πεδύθεον

115 πολύδοσκον γαίαν ἀνθρώποισι,
καὶ εὐφρονα μάλας
Λ. δ'. Κ. ια.

ἀπέλευσεν δ' αὐτίκα
χρυσάμπυκα μὲν Λάχεσιν
χείρας ἀνταῖαι, θεῶν δ' ἔρα·

120 κόν μέγα μὴ κάρφαμεν,
ἀλλὰ κρόνου σὺν πατὴρ ναῦσαι,
φρονὸν ἐς κίθαρ μιν
κρυφθεῖσαν ἐξ κεφαλῆ
ἐξοπία γέρας ἔσσεσθαι, Τελευτάς

125 σὺν δὲ λόγον κορυφαί
ἐν ἀλάθειρα πετοῖσαι·
Ελλάς μὲν ἐξ ἀλός ὑγράς
Ε. δ'. Κ. ιγ'

νῆσος· ἔχει τὴ μιν ὁ
Ξεῖων ὁ γενέθλιος ἀκτίνων πατήρ,
130 πῦρ πναόντων ἀρχὸς ἱππῶν·
Ἐνθα ῥύδω ποτὲ μυχθεῖς
τέκεν ἄπτᾶ, σοφώ-
τατα νηήματ' ἐπὶ προτέρων
ἀνδρῶν παραδειζόμενούς

135 παιδας.

β) Delos insula in medio Cycladum sita· et didici Delos fortur, hnd post diluuium quod Ogygii temporibus notatur, cum orbem multis mensibus continua nox inumbrasset, ante omnes terras radiis Solis illa micata est, sortitaque ea eo nomen, quod prima manifestata sit visibus. Nam dñlon Graeci manifestum dicunt. 101δ.

Χρόνος δ' ὕψιστον προαισθημένους τοῦ; Τέλλχινά; τὸν μέλλοντα γίνεσθαι κατεκλυσμένον, ἐκλήσιν τὴν νήσου (Ῥόδου); καὶ διασπαρῆσαι. . . . τὸν δὲ κατακλυσμοῦ γεινομένου, τοῦ; μὲν ἄλλους διαφθάρησαι, τῆς δὲ νήσου διὰ τὴν ἐπομυθρὴν ἐπιπολισμῶν ὑγρῶν λιμῶσαι τοῦ; ἐπιπέδου; τόπου;· λόγος δ' εἰς τὰ μετέωρα τῆς νήσου συμφορῶντα; διασπῆθῆναι· ἐν ὧ; ὑπάρχει καὶ τοῦ; Διὸς παιδας, Ἥλιον δὲ κατὰ τὸν μῦθον ἐρασθέντα τῆς Ῥόδου, τὴν τε νήσον ἀπ' αὐτῆς ὀνομάσαι Ῥόδον, καὶ τὸ ἐπιπολισμῶν ὄρα; ἀεζήσκει. Ὁ δ' ἀληθὴς λόγος, ὅτι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν, τῆς νήσου ἠρώδους οὕσης ὅτι καὶ μαλακῆς, τὸν ἥλιον ἀνακηράναντα τὴν πολλὴν ὑ-

γρόττηται ζωογονήσαι τὴν γῆν, καὶ γενέσθαι τοῖς κληθέντας ἀπ' αὐτοῦ Ἰη-
λιάδας ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως λεγοῖς αὐτόχθονας· ἀπο-
λοῦσθαι δὲ τοῖσι νομισθῆναι τὴν νῆσον ἱερὰν τοῦ Ἰλίου, καὶ τοῖς μετ'
ταῦτα γενόμενοις Ἰωδίοις, διατελέσαι περιτότερον τῶν ἄλλων ἔθων ζῶντων
τας τὸν Ἰλιον, ὡς ἀρχηγὸν τῶν γένους αὐτῶν κτλ. Διόδ.

γ) Ἴλιος δ' ἠέλιος ὀνομαζόμενος ἐπέλαμψε κολώνιας
ἐκ περὶ τῶν αὐτῶν, ἤγειρε δὲ μηλοδοτήρας,
δι' ὅσους λυσάμενοι νεότης ἐκ πείσματι δάφνης
ληϊδα τ' εἰςθήσαντες, ἔσσην χρεὶ ἦεν ἄγασθαι,
πυσιῇ δινῆσεντ' ἀνὰ βόσπορον ἰθύνοντο·
ἔνθα μὲν ἠλιθιάτῳ ἐνυλίγκιον οὐρεὶ κύμα
ἔμψαίετο πρὸ πύργουθεν ἐπαίεσσοντι εοικώς,
αἰὲν ὑπὲρ νεφῶν ἠερισμένον· οὐδένα φαίης
φρούεσθαι κακὸν οἶτον, ἐπεὶ μάλα μεσοῦσι νηὸς
λίθρον ἐπιπέματα, καθάπερ νεφῶς· ἀλλὰ τὸ γ' ἄλλοις
ζόρονται, εἴ κ' ἐσθλοῖο κυβερνητῆρος ἐπιούρη·
τῷ καὶ Τίφωος οἶδα δαημοσύνῃσι νόοντο,
ἀσκηθεῖς μὲν, ἀτάρ πεφοδῆμενοι· ἤ κεντι δ' ἄλλοι
ἀντιπέτρην γαίῃ Βιθυνίῃ πείσματ' ἀνήξαν.

Ἐνθάδ' ἐπὶ κτιῶν οἶκον Ἀγηνορίδης ἔχε φρονεῖς.

οἶδα γὰρ αὐτὸς
βούλεται ἀνθρώποις ἐπιδεινὰ θέσφατα φάσειν
μαντοσύνης, ἔνα κεντι ἔθων χατέσαι νόοις.

Πέτραι μὲν πύμπριτον, ἀφορηθέντες ἱερῶν
Ἰουλιῶν ὄψασθα δύνω ἀλῆς ἐν ζυνοχησί·
τάων οὕτινα φῆμι διαμπερὲς ἐξελθάσθαι·
οὐ γάρ τα ῥέζῃσιν ἀνήρηνται νεότησι·
ἀλλὰ θαυμάζοντι ἐναντικα ἀλλήλοισιν
εἰς ἐν, ὑπερθε δὲ πολλὴν ἀλῆς κορθύνεται ὕδωρ
βρασοόμενον· ζῆνός δὲ περὶ εὐφελῆ βράμει ἀκτῆ·
πῆ νῦν ἡμετέρῃσι πικρὰ φασίησι πίθεσθα,
εἴ ἐσσὸν πυκινώτε νάψ, μακάρων τ' ἀλόγοντας
θεῖρετε· μηδ' αὐτῶς αὐτάχρετον οἶτον εἴλησθα
ἀφραδάως, ἢ θύνητ' ἐπισπόμενοι νεότητι·
οἶων ἢ δὴ πρόσθε παλαιῇ δι ποιηθήσασθα,
νηὸς ἀπο προμηθεύτης· ἐφιάμεν· ἢ δὲ δὲ αὐτῶν
πετρῶν πόντοῦδα σόη περὶ γέσσει δέχεται,
μηκέτι δὴν μὴδ' αὐτοὶ ἐρητύεσθε καλεῖσθου

εἴλεκεν ἀντικρὺ πταμένη μισσηγῶς ὀληταί,
ἀφορροὶ ἐέλωσθε· ἐπεὶ πολὺ βέλτερον οἶξαι
ἀθονάτοις· οὐ γάρ κε κακὸν μόνον ἐξαλείψασθε
πετρῶν, οὐδ' αἶψα σιδηρῆ πύλοι Ἀργῶ·

(δ) Οἱ δ' ὅτε δὴ σκαλαῖα πύργου ἐνωσάντο ἑαυτοῖς
τρηχέως σπιλάδεσσιν ἀρχυμένον ἀμφοτέρωθεν,
διώκει δ' ὑπὲρ νεφῶν ἀνὰ κλυζέσσιν ἰούσαν
νῆα ῥόος, πύλων δὲ φάσιν προτέρωσσι νέοντο,
ἦδη δὲ σπῆσι δούκας ἀραιοσμένου πετρῶν
πυλμας οὐκ ἐθέλλε· βέσων δὲ ἀλμυρῶς ἀκται
. ταὶ δ' ἄμυδι· πάλιν αὐταὶ ἀλλήλοισιν
ἄμφο ὁμοῦ ζυνοῖσσι ἐπέκτυπον· οἷστο δὲ πολλή
ἄλλη ἀνὰ χροσέσσιν, νεφῶς οἶς· αἶψα δὲ πόντος
σμερδαλέον· πύνη δὲ περὶ μύγας ἐβρῆμεν αἰθήρ,
κοίλαι δὲ σπύλλυγες ὑπὲρ σπιλάδας τρηχέως
κλυζούτης κλῶς ἐνδον ἐβόμβησαν· ὑψόθε δ' ὄχθησ
λευκὴ κυκλάζοντος ἀνάκτους κύματος ἄγνη
. οἶοντο γὰρ αὐταί
ἄνδικα· τοῖς δ' ἐλκόντας ἔχε τρόμος, ὄψω μιν κῦτων
πλημμυρῆς παλίνροσας ἀνερχομένη κατένεικεν
εἶσω πετρῶν· τότε δ' αἰνότατον δέος εἶχε
πάντας· ὑπὲρ κεφαλῆς γὰρ ἀμύχανος ἦεν ὀλεθρῆς·
. ἐν δ' ἄρα μέγασσι
Πηγάσι δινῆσι εἶχε ῥόος· αἰ δ' ἐκείτωρθε
εἰόμενοι βροσμενον· πεπέδητο δὲ νῆϊα δούρα
καὶ τότε Ἀθηναίῃ σιδηρῆς ἀντέσπασε πέτρης
σκιπῆ, δεξιτερῇ δὲ διαμπερὲς ἔσο φράσθαι. κτλ.

(ε) Hellepontus insulas non habet in Europa dicendas· in Pon-
to dicitur M. D. p. ab Europa, XIV. M. ab Asia, Cyaneae, ab
aliis Symplegades appellatae, traditaeque fabulis inter se concour-
risse: quoniam parvo discretiae intervallo, ex adverso intrantibus
geminis cernebantur, paulumque de flexa Asia, coeuntium spe-
riem praeebant.

(ζ) Ἐνθα μὲν γὰρ πέτραι ἐπισπασθῆς, προτὶ δ' αὐταί
κύμα μέγα ῥοχθεὶ κυκνοπίδος Ἀμφιτρήτης·
πλαγκτῶς δὴ τοι τῶς γὰρ θεοὶ μακάρους καλεῖσθαι
τῆ μὲν τ' οὐδὲ ποτητῶ πικρὸν χεῖται, οὐ δὲ πέλειαι
τρήρωνες, τὰ τ' ἀμύχανον Διὶ πατρὶ φέρουσι,

ἀλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρῆται λῆς πέτρῃ·
 ἀλλ' ἄλλην ἐνέησι πατήρ ἀναρῆμιον εἶναι·
 τῇ δ' οὐ ποῖ τις νηὶς φύγεν ἀνδρῶν, ἧτις ἔκταται,
 [ἀλλὰ ὧ' ὁμοῦ πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
 κύμαθ' ἄλῃς φερέουσι πυρὸς ὀλοοῦθ' εὐέλλαι·
 οἷη δὴ κεινήης παρέπλα ποντοπόρος νηὶς,

Ἄργυι παπιμάδουσα, κατὰ Διήταο πλέουσα. (Ὁμ. Ὀδ. Μ. γ. 61)
 Δαρῆος δὲ ἐπεῖτα πορευόμενος ἐκ Σούσων ἀπέκτο τῆς Καλχηδονίης ἐπὶ
 τὸν Βασπύρου, ἵνα ἔξενκτο ἡ γέφυρα, ἐνθαῦτεν ἄσθῆς ἐς νεκρῶν, ἔπειτα ἐπὶ
 τὰς Κυανέας καλυμένους, τῶς πρότερον κλυκτικῶς Ἑλληνέσφαι εἶναι
 ἠρόδ.

(η) Insulae in Bonto Planetae, sive Cyaneae, sive Symplegades, . . .

Ἐἴθ' ἄσθῆλ' Ἄργουδ' μὴ διακτάσθαι σκάφης,
 Κόλχιον ἐς αἴαν, κυανέας Συμπληγάδας κτλ.
 Διῶταν μύχθος ἄρρει τάνων,
 μάταν ἄρα γένος φθίων
 ἔτεκεν, εἴ κυανέων
 λιπούσα Συμπληγάδων
 πετρῶν ἀξενωτάτων εἰςβοῶν.

Ἑλλόγοιμοι καὶ φιλογενεῖς ἐκδάται τοῦ Δογίου
 Ἑρμοῦ!

Ἐναρξίζου τὴ πρὸς τὴν φίλην πατρίδα ἱερώτατον χρεῖ
 μου, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐκπληρῶ αὐτὸ κατὰ δύναμιν, μετῴ
 φρασμα τὴν ἐπομένην κριτικὴν ἀνάλυσιν τῆς νέας γαλλικῆς
 μεταφράσεως τῶν ᾠδῶν τοῦ Πινδάρου, τὴν γενομένην ὑπὸ
 τοῦ φιλέλληνοσ καὶ πολυμαθοῦσ Ἑλληνισοῦ κυρίου Assai,
 ἐκδότου τῆς φιλολογικῆς ἐφημερίδοσ τῆς ἐπιγραφομένησ Quin-
 zaine Littéraire. Αὐτὴ δὲ ἡ ἀνάλυσις εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀρ-
 χὴν τοῦ No. I, Janv. Janvier, 1818. τῆς αὐτῆς ἐφημερίδοσ,
 ὡς περιέχουσιν λοιπὸν καλὰσ καὶ ἀρελίμους ιδέασ, πέμπω
 πρὸς ὑμᾶσ μετὰ Διῶρουσ τὴν αὐτὴν ἀνάκρισιν, μεταφρασθεῖ-
 σαν πιζῶσ ὑπ' ἐμοῦ, καὶ παρακαλῶ νὰ τὴν ἐκδάσῃτε δὲ
 τοῦ ἀφελιμωτάτου Α. Ε., ἀφ' οὔ τὴν ἐξέσάσῃτε ἀκριβῶσ καὶ

τὴν κρίνετε ἀξίαν τῶν φιλοκάλων ἀναγνωσῶν τῆς ἀξιολόγοσ
 ὑμῶν ἐφημερίδοσ, τὴν ὁποίαν βέβαια ὅσ τις ἔχει καρδίαν Ἑλ-
 ληνικὴν χρεωσῆ καὶ ν' ἀγαπᾷ, καὶ νὰ ὑπερασπίζηται. Ἰγναι-
 νετε μετ' εὐδαιμονίασ, ἀνδρες φιλογενεῖσ καὶ ὄντας ἀφέ-
 λιμοι.

Ἐν Παρισίοισ, τῆ 8. Ἀπριλλίου 1818.

ὁ διὰ βίου πρόθυμοσ καὶ εἰλικρινῆσ
 ὑμῶν φίλοσ.

Γεώργιοσ Μεϊτάνησ.

ἙΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Traduction Complète

Des Odes de Pindare

En regard du Texte Grec, avec des notes à la fin de chaque ode.

Par R. Tourlet,

Traducteur du poème de Quintus de Smyrne, publié en 2
 volumes in 8vo. à Paris 1799; et des oeuvres complètes, en
 4 volumes, de l'empereur Julien, précédées de sa vie, à
 mettre sous presse très - incessamment.

Ἐκεῖνο τὸ οὐράνιο πῦρ, ἐκεῖνη ἡ θεία μανία, τέλος
 δὲ ἐκεῖνοσ ὁ ἐνθουσιασμοσ, κατ' ὄν δ' ἀληθῆσ ποιητῆσ διαφέρει
 τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, εἶναι ὁ οὐσιώδοσ χαρακτῆρ ἐκάστου μὲν
 εἶδοσ ποιήσεωσ, ἐξαιρέτωσ δὲ ἐκεῖνοσ, ὅπερ ὀνομάζεται λυ-
 ρικόν· διότι τὰ ᾄσματὰ τοῦ τοιοῦτου εἶδοσ ἐφάλλοντο μετὰ
 τῆς λύρασ. Οἱ Μουσῶησ, ἡ Δεδῆρα, ὁ Δαβίδ, ἐφαλλον δια λυ-
 ρικῆσ ἀρμονίασ ἐκεῖνα τὰ ὑψηλὰ ᾄσματὰ, τὰ ὅποια καὶ ἡ
 θρησκεία ἐφύλαξε ὡσ ἱερά, καὶ ὅλα τὰ πεκαυδευμένα ἔθνη
 πρόθυμοσ συνήθροισαν, ὡσ ἐυτελέσμετα ἀρισουργήματα τοῦ
 πρωτίτου εἶδοσ τῆσ ποιήσεωσ. Ἐκ τοῦ Ὀμήρου, ὅσ τις εἶναι
 ὀπισθῶσ καὶ ἀληθῆσ ζωγράφοσ τῶν ἀρχαίων ἠθῶν, μανθάνο-
 μεν, ὅτι ἡ λύρα ἦτον εἰς τὰσ βασιλικὰσ οἰκίασ ἡ τρυφῆ, ὁ σο-
 λισμοσ τῶν συμποσίων· ὁ δὲ ποιητῆσ ἐτιμάτο ὑπὸ τῶν βα-
 σιλέων, ὡσ ἀρχιερωδῶσ τῶν Μουσῶν, καὶ ὡσ ἡγαπημένοσ ὑπὲ

τοῦ Απόλλωνος· καὶ ἡ ποιητικὴ δὲν ἐνομιζέτο ἀπλῶς τέχνη, ἀλλ' εἶδος ἱεροσύνης. Ἡ φωνὴ τοῦ ἱεροῦ ποιητοῦ ἐφλόγιζε τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν βασιλέων καὶ τοῦ λαοῦ· καὶ ἡ πολιτικὴ εὐσα ἐπιτηδεῖα τότε νὰ μεταχειρίζεται τὰ πάντα πρὸς διέγερσιν τῶν ἡθῶν, βοηθουμένη πρὸς τούτους ὑπὸ παντὶ πράγματι, τὸ εἶποιεν ἡδύνατο νὰ πλάσῃ ἐν κοινῷ πνεύματι, ἔσπευσεν εἰς τὸ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν τέχνην τῆς σιχουργίας ὡς ἔργαυεν τοῦ κυβερῶν, καὶ τοῦ νομοθετεῖν. Ἡ λυρικὴ λοιπὸν ποιήσις γεννηθεῖσα μεταξὺ τῆς χαρᾶς, ἀνατραφεῖσα, ἐξευγενιοθεῖσα ὑπὸ τῆς θρησκείας, τιμηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀλαζονείας τῶν βασιλέων, καὶ ὑπὸ τῆς ματαιότητος τῶν λαῶν, προσκληθεῖσα εἰς τὸ μέγα ἐπιχείρημα τῆς μορφώσεως τῶν ἡθῶν, καὶ δίδουσα μεγάλα παραδείγματα καὶ μαθήματα, ἔλαβεν ἐξ ἀρχῆς ἓνα χαρακτῆρα ἀληθῆ καὶ πατριωτικόν, καλῶς καὶ αὐτὴ ἡ Ῥωμαϊκὴ. Ὁ Τυρταῖος καὶ ὁ Δημοσθένης δὲν εἰσφέρουν κατ' ἄλλο, εἰμὴ κατὰ τὴν τῆσιν· ὁ σκοπὸς ἡμῶν, τὸ πνεῦμα, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν τὰ αὐτά. Τί βλέπει ἂν οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ νικητὴς εἰς τὴν ἀγῶνάν τοῦ δρόμου ἢ τῆς πυγμῆς δὲν εἶναι εἰς ἕκ τῶν εὐγενῶν καὶ περιδύκτων; ὁ ποιητὴς εἰς τὰ ἄσματά του δὲν ψάλλει ἄλλο, κατ' αὐτὸν τὴν νικητὴν. Τὸ ἐγκάμιον ἡμῶν θέλει παραστήσῃ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος τοῦ νικῆσαντος, καὶ τοὺς ἐνδόξους ἄνδρας, οἵτινες διὰ λαμπρῶν ἔργων ἀπεκατέστησαν τ' ὄνομα αὐτῆς ἀθάνατον, καὶ μία γενναία ἀμίλλα θέλει φλογίσῃ τὴν ψυχὰς ὅλων τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ. Διὰ τί δυσκολευόμεθα ἡδὴ νὰ πιεθῶμεν τὰ ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα τῆς ἀρχαίας λυρᾶς; διὰ τί μία ἄλογος καὶ ἀσχηρὰ σκέψις τὰ νομίζει μυθώδη; διότι δὲν ἔχουσι κἀμμίαν δύναμιν εἰς τὰς ἀπελευθερωμένας ἡμῶν ψυχὰς· διότι ἡ λυρὰ δὲν ἔχει οὔτε θείλην οὔτε μαγείαν δι' ἡμᾶς. Ἄν ἡμῶν ἔχωμεν πατρίδα, ἂν ἡμεῖς ἔσται καλεῖ πελῖται, ἔσται αὐτὰ τὰ θαύματα, ἔσται ἐκπλήττουσι μὲν τὴν διάνοιαν ἡμῶν, ἀλλὰ δὲν κινουῦσι τὴν ἡμετέραν ψυχὴν, δὲν θέλουσι μᾶς ἐκθαμβήσῃ, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας θέλουσι μᾶς ἐνθουσιάζῃ ἐπ' ἄκρον.

Ὁ Ἄρατιος, ὁ Μαλέροσ, ὁ Ῥουσσῶς ἐπροσποιούντο, ὅτι ἔφαλλον λυρικῶς. Ἄλλ' ὁ Ὀρεῶς, ὁ Ἀριστῶν, ὁ Τίμπαυδρος, ὁ Ἀλκαῖος δὲν ἐπροσποιούντο παντελῶς, ὅταν ἴσταν ναζον εἰς τὰ ὑψηλὰ τείχη διὰ τῆς μελωδικῆς αὐτῶν ἁρμονίας

Les sauvages humains errant à l'aventure.

„Τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀγρίους πλανωμένους πανταχοῦ“, καὶ ἀδήγουν εἰς τὴν μάχην καὶ εἰς τὴν νίκην κρατεύματα ἢ ἐκ νικηθέντα ὑπὸ τῆς ἀθυρίας, ἢ ἔταν ἠνάγκαζον τοὺς ἀνθρώπους νὰ φρίττωσι καὶ νὰ βδελύττωνται πᾶν εἶδος τυραννείας.

Ἄς ἀρήσωμεν λοιπὸν τοὺς σημερινοὺς νομοθέτας τῆς φιλοκαλίας καὶ φιλολογίας νὰ ἐμπερικλείωσιν εἰς τὸν στενὸν κύκλον τὸ πᾶν διὰ τοῦ μικροῦ αὐτῶν διαβήτου, καὶ εἰς ἀξίαι ἰσάμειλλοι τῶν Περσῶν καὶ Ἀμαρῶν νὰ περιγελῶσι μετὰ χαλᾶς ἀναιδοῦς τὸν Ὀμηρον, καὶ τὸν Πίνδαρον, καὶ τοὺς λοιποὺς ἡμιμύητους ἀνδρας, ἀφ' ὧν οἱ Ζαῖλοι οὗτοι ἀπέχοντες πρῶτον μακρὰν κατὰ τὴν ἀγχίνοιαν καὶ μεγαλοφυῖαν ἔπρεπε νὰ τοὺς σέβωνται καὶ οὐχὶ νὰ τοὺς ὑβρίζωσιν. Ἀλλὰ καὶ οὕτως, ἡμεῖς πάντοτε θέλομεν θαυμάζει τὸν πατέρα τῆς Ἰλιάδος καὶ τὸν Θεβαῖον ποιητὴν, καὶ θέλομεν ὁμολογεῖ δημοσίως ἀπείρους χάριτας εἰς τοὺς εὐφροεῖς καὶ ἐπιτηδεῖους τῶν πεπαιδευμένων ἐκείνων, οἵτινες νύκτα καὶ ἡμέραν ἀγωνίζονται καὶ κοπιῶσι μετ' εὐγενεῶς σαθερότητος, συνεισφέρουσι εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς δόξης τῶν τοιούτων μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ καθιστῶντες, ἴν' οὕτως εἶπω, δημῶδῃ τὴν φήμην αὐτῶν.

Ὁ Πίνδαρος ὀλιγώτερον εὐτυχῆς ἂν μέχρι τῆς σήμερον παρὰ τὸν Ὀμηρον, ἐπρόκειμεν εἰς ἐτι μίαν ἡαλλικὴν μετάφρασιν (α). Ἀλλ' ἀρά γε τὴν εὐρὴν τελευταίαν διὰ τοῦ κυρίου Τουρλέτου; τοῦτο ἕκαστος θέλει κρίνει καλλιώτερον, ἀρ' οὐ γνῶρισι περισσότερον τὸν συγγραφέα, καὶ μάθει ἐντελέστερον, ὅποια εἶναι ἡ φύσις, καὶ πόσον μεγάλα εἰσὶν αἱ δυσκολαὶ ταιαύτης μεταφράσεως.

Ὀλίγοι ποιηταὶ ἐθαυμάσθησαν τοσοῦτον, ὅσον ὁ Πίνδαρος· ὀλίγοι ἐδείξαν πραγματικῶς τοσαύτην κλίσιν πρὸς τὴν ποιητικὴν, ὅσην ἐκεῖνος· ὁ πατὴρ δὲ αὐτοῦ ἦτο μουσικὸς περιφορῶς (καὶ τοῦτο βέβαια ἦτον ἄχι μόνον ἔφελος, ἀλλὰ καὶ ἀξιώτης ἐνώπιον πλήθους τόσον πολὺ προσκλησμένου· εἰς τὴν μουσικὴν καὶ ποιητικὴν)· ἡ δὲ μήτηρ, ἢ τοῦλάχιστον ἡ διδάσκαλος αὐτοῦ εἰς ταύτην τὴν ὡραίαν τέχνην ἦτον ἡ Μύρ-

(α) Διὰ τούτου δὲν ἐνόησα, ὅτι δὲν μεταφράσθη, καλῶς θέλομεν ἰδεῖ ἀκριβῶς.

τις, γυνή περὶ φημιος διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ προτερημάτων, καὶ ἔτι περιφημότερα, διότι μεταξύ τῶν μαθητῶν αὐτῆς εἶχε τὸν Πίνδαρον, καὶ τὴν Κορίνθον· αἱ λοιπὸν ὁ Πίνδαρος εἰς ἐν τοιοῦτον σχολεῖον, καὶ ἀκαταπαύτως ἐρεθίζόμενος ὑπὸ τῆς ἀμιλλῆς, τὴν ὁποῖαν ἢ νέα καὶ καλὴ σύντροφος τῶν κόπων του ἐνέπνευεν εἰς τὴν ψυχὴν του, δὲν ἤργησε νὰ ὑπερβῇ ὅλους τοὺς ἀντιζήλους του, καὶ νὰ λάβῃ, μετὰ τὸν Ὅμηρον τὸν πρῶτον βαθμὸν εἰς τὸν Περνασσόν· ἐγυμνάσιον δὲ εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ τῆς ποιήσεως εἶδη· ὁ καιρὸς ὁμοίως δὲν ἔσωσεν ἐκ πάντων τῶν πονημάτων του, εἰμὴ τοὺς ὕμνους, τῶν ὁποῖων ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ ἀνυψώσῃ τὸν θρίαμβον τῶν νικητῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἑλλάδος· αὐτοὶ μόνον τὴν σήμερον ἀποκαθιστῶσι τὴν ἀβασίαν του. Καὶ τὰ ὅτι πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι αὐτὰ τὰ ἀποσπένοντα πονήματά του ἀρκοῦσιν εἰς τὸ νὰ τὸν συζητήσωσιν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους, ὁποιαδήποτε λύπην καὶ ἂν δοκιμάζωμεν διὰ τὴν ζέσησιν τῶν λοιπῶν.

Τὸ ἀξιολογητέωτερον εἰς τὰ πολλὰ θριαμβευτικὰ ἔπη τὰτου, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀναγκασίως πάντοτε τὴν αὐτὴν βῆσιν, εἶναι ἢ παράδοξος ποικιλία, τὴν ὁποῖαν ἢ βαθύνοια τοῦ ποιητοῦ εἰσάγει, καὶ ἢ μεγίστη εὐκολία, δι' ἧς ἐκτείνει, κατὰ τὴν Δελφισίν του τὸν κύκλον τῶν κινήσων ἰδεῶν, διὰ νὰ περιελάβῃ εἰς αὐτὸν εὐκόλως ὅλας τὰς περιπτώσεις, ὅσαι δύναται κατὰ τὸν εὐγενισμὸν, καὶ ὅλους τοὺς μεγάλους ζοχισμῶς, ὅσοι τὸν ἀποκαθιστάνουσι γόνιμον καὶ εὐφρονον. Τὸ δὲ αἴτιον εἶναι, ὅτι ὁ Πίνδαρος εἶχεν βαθύτατον αἰσθημα, τὸ ὅποσον δὲν ἐροβείτο τὰ μικρὰ ἐκεῖνα ἐμπόδια, εἰς ὅσα προσκόπτουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ μικρὰ πνεύματα· τοῦτο δὲ τὸ αἰσθημα δὲν ἦτον ἄλλο, εἰμὴ ὁ πατριωτισμὸς, ὁ ἀπληξος ἔρωσ τῆς δόξης, τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν συμπολιτῶν του εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ γένη.

Ἡ διαδακτικὴ καὶ ἀνεξάρτητος ἀγχίνουιά του, (λέγει ἐν ἑνὶ φρασίᾳ συγγραφεὺς τῆς Περιγησίσεως τοῦ Ἀνακράσιδος) ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἀτάκτων, ὑψηλῶν, καὶ ὁμηρικῶν κινήσων του. Ὄταν εἰς τὰ ἔπη τὰτου εἶναι ὁ λόγος περὶ θεῶν, τότε ὑψοῦται, ὡς αἰετός, ἕως εἰς τοὺς θρόνους αὐτῶν· ὅταν δὲ περὶ ἀνθρώπων, τότε τρέχει εἰς τὸ γῆρας, ὡς περὶ ἴππος θυμοειδής· εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰς τὴν γῆν ἐκχέει, ἢ εἴπω οὕτως, ἕνα χεῖμαρρον ὑψηλῶν φαντασιῶν, τολμηρῶν

μεταφορῶν, ἰσχυρῶν ζοχισμῶν, καὶ λαμπροτάτων γυμνασίων, βλέπομεν εὐίστε αὐτὸν τὸν χεῖμαρρον ὑπερπηδῶντα τὰ ἔρητα, ἐπανερχόμενον εἰς τὴν χαράδραν του, ἐκβαίνοντα πάλιν μετὰ περισσοτέρας ὀρμῆς, καὶ πάλιν ἐπιστρέφοντα, διὰ τὴν τελειώσῃ ἡσυχῶς τὸ κράδιόν του· οὕτω καὶ ὁ Πίνδαρος ἐνίοτε ὡς λέων, ὅστις ὀρμῆ πολλὰκις εἰς σενωπύς ἐρήμους, καὶ μόνον ὅταν ἀρπάξῃ τὴν λείαν του καθισουχάζει, ἐξακολουθεῖ μὲν ὑπερβαλλούσης ἐπιθυμίας του τὸ ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μὲν φαίνεται, ἄλλοτε δὲ γίνεται ἄφαντον, καὶ τρέχει, πετᾷ εἰς τὰ ἴχνη τῆς δόξης, καὶ ἀγωνίζεται νὰ τὴν δεῖξῃ εἰς τὸ γένος του. Ἄλλ' ὅταν οἱ νικηταί, τοὺς ὁποῖους ὕμνησεν, δὲν ἀπέκτησαν ἀκόμη αὐτὴν, ὑπάγει νὰ τὴν εὕρῃ εἰς τοὺς προγόνους των, εἰς τὴν πατρίδα των, εἰς τοὺς ἐπιστάτας τῶν ἀγῶνων, τέλος δὲ παντοῦ ἐνθα λάμπουσιν ἀκτίνες, τὰς ὁποῖας ἔχει τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ προσβέθῃ εἰς ἐκείνας, δι' ὧν σημαίνει τοὺς ἡρώας του· εὐθὺς δὲ ὅταν τὰς ἴδῃ, πίπτει εἰς ταυτήν μανίαν, ὡς τε οὐδὲν δύναται νὰ τὴν ἐμποδίσῃ· περιβάλλει δὲ τὴν λάμπην αὐτῶν τῶν ἀκτίνων πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποδεικνύει τὸν ἔχοντα αὐτὰς ἀνθρώπου εὐδαιμονίας του· καὶ ἂν αὐτὸς ἦναι πλούσιος καὶ ἁράτος, τὸν ἀναβιβάζει εἰς τὸν θρόνον τοῦ Διὸς, καὶ διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ μισήσῃ τὴν ὑφιλοφροσύνην, σπεύδει νὰ τὸν ἐνθυμίσῃ, ὅτι ἔχει σῶμα θνητὸν, καὶ ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἢ γῆ θέλει εἶναι τὸ τελευταῖόν του ἔνδυμα.

Ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ λέγειν, ὁ πόσου παράδοξος, ἦτο σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ αἰῶνος· διότι αἱ νίκαι, τὰς ὁποῖας οἱ Ἕλληνας ἐκέρδιζαν κατὰ τῶν Περσῶν, τοὺς εἶχον καταπίσει, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο νὰ ὑψώσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων περισσοτέρον, παρὰ τὰς λαμπρὰς μαρτυρίας τῆς κοινῆς τιμῆς· ὁ Πίνδαρος λοιπὸν βοηθούμενος ἀπ' αὐτὰς τὰς περιπτώσεις, καὶ ἐπισταρεῖται τὰς ἐνεργητικωτάτας ἐκφράσεις, καὶ τὰς λαμπροτάτας μεταφορὰς, ἐφαίνεται, ὅτι ἐδανείζετο τὴν βροντὴν τοῦ κεραυνοῦ, διὰ νὰ φωνάξῃ πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὰ ἑξῆς· Μὴν ἀφίνατε νὰ σθεσθῆ τὸ θεῖον πῦρ, τὸ ἵππὸν κατεῖ τὰς καρδίας σας· παροξύνετε πᾶσαν ἀμιλλαν, πημάσατε τοὺς ἀξίους, ἀνδρας, καὶ προσμένετε ἔργα γενναῖα καὶ ἐνδοξα παρ' ἐκείνων, οἵτινες ζῶσι μόνον διὰ τὴν δόξαν· εἰς δὲ τὰς συλλεούσεις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ἔλεγε ταυ-

τα. Βλέπετε τούτους τούς ἀθλητάς, αἵτινες διὰ νὰ λάβωσιν ὑμῶν παρόντων, ὀλίγα φύλλα ἐλαιᾶς ὑπέμειναν τόσον σκληροῦς κόπους· ἀρὰ γε τί δὲν θέλετε κάμει, ὅταν ὁ ἀγὼν ᾖ περὶ ἐκδικήσεως τῆς πατρίδος;

Ὁ Ἄρατιος, ὅστις ἦτον ἔμπειρος, καὶ ὁ Κοῦντιλιανός, ὁ κριτὴς καὶ τὸ μαντεύον τῆς φιλοκαλίας, ἀπέδωκαν ἐκ συμφώνου τὰ νικητήρια εἰς τὸν Θεβαῖον ποιητὴν, καὶ τὸν ἀνκήρυξαν κορυφαῖον τῶν λυρικῶν, ὅποιουδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ὑποκείμενον τὸ ἐκλεχθὲν καὶ ὑμνηθὲν ὑπὸ τῆς αὐτοῦ Μούσης.

Lauræ donandus Apollinari etc.

Tous les lauriers du Pinde ornent son front lyrique,
Soit que, dans la fureur d'un chant dithyrambique,
Il se laisse emporter à des nombres sans lois;
Ou qu'il mêle au torrent d'une libre harmonie

Ces trésors du génie,

Ces nos audacieux qu'il prodigue avec choix;
Soit qu'il chante les Dieux et leur vaillante race,
Ces rois qui du Centaure étouffèrent l'audace,
Et la chimère en feu vomissant le trépas;
Ou que son vers consacre un immortel trophée

Au mortel don l'Alphée

Vit le ceste ou le char vainqueur dans ses combats;
Soit qu'il pleure un héros que la Parque jalouse,
Hélas! vient de ravir à la plus tendre épouse,
Qu'il le venge en ses vers d'un trépas odieux,
Que sa muse l'enleve aux bords de l'onde noire,

Et tout brillant de gloire,

La place dans l'Olympe au sein même des Dieux.

Tel le cygne d'Ismène, etc. (Lo Brun, I. IV, ode VI.)

Ὁ Πίνδαρος τῆς Γαλλίας ἐμπνέετο ἐνίοτε καλῆτερα ὁ Ἄρατιος ὁ διδάσκαλος καὶ ὁδηγός του, δὲν ἐμπνεύσθη ποτὲ τόσον ντυχῶς, καθὼς εἰς ταύτην τὴν ὠραίαν ὠδήν, ἣτις εἶναι λαμπρὰ λατρεία προσφερομένη εἰς τὴν μεγαλοφυῶν ὑπ' αὐτῆς τῆς μεγαλοφυΐας, καὶ τὴν ὁποίαν εἶναι ἤδη τριεχίλια ἐτι ἐξ ὅτου οἱ πεπαιδευμένοι ἀναγιγνώσκουσι μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

Δὲν πρέπει νὰ πιεσώσωμεν, ὅτι ὁ Θεβαῖος Πίνδαρος ἐν ἐγκωμιασῆς ἐξ ἐπαγγέλματος ἔδιδεν εἰς τὸν τυχόντα καὶ ἐπέλει εἰς τὴν τυχούσαν τιμὴν τὸ τόσον πολυτίμου θυμίου.

μα. Ἡ νίκη, ἣτις ἀποκαταστάνει ἴσους τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς εὐγενεῖζει, ἔδιδε διαδοχικῶς εἰς αὐτὸν αἰτίαν νὰ ὑμνήσῃ τὸν δυνατὸν μονάρχην, ἢ τὸν ἀπλοῦν πολίτην, καὶ φυλάττων ὡς παρακαταθήκην τὴν δόξαν τῶν ἡρώωντου ἤξευρε νὰ τὴν διαμοιράσῃ δικαίως εἰς αὐτούς, καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως τῶν ἐγκωμίων νὰ λαμβάνῃ ποικίλας μὲν αἰτίας, ἀλλ' ἐξ ἴσου ἰσχυράς, διὰ νὰ ὑψώσῃ ὅλους εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν τῆς λαμπρότητος καὶ τῆς δόξης. „Οἱ ἔπαινοι, λέγει, εἶναι τὸ βραβεῖον τῶν λαμπρῶν ἔργων· ἡ γλυκεῖα αὐτῶν δόσος ἀξάνει τὰς ἀρετὰς τῶν ἀνθρώπων, καθὼς ἡ τοῦ οὐρανοῦ ἀξάνει τὰ φυτὰ. Ἄλλὰ μόνος ὁ ἐνάρετος ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐπαινῇ τοὺς ἐνάρετους ἀνθρώπους (*).“ Ὅταν ὁμιλῇ περὶ βασιλέων, ἐπαινῇ αὐτοὺς ὀλιγώτερον διὰ τὰ καλὰ, ὅσα ἐπράξαν, παρὰ δι' ἐκεῖνα, ὅσα τοὺς παρακινεῖ νὰ πράξωσιν, ἐν δούματι τῆς ἀρετῆς, καὶ μετὰ πάσης τῆς ἐξουσίας τῆς μεγαλοφυΐας του. Πρέπει νὰ ᾗσθε δίκαιοι, τοὺς λέγει, εἰς ὅλα ὑμῶν τὰ ἔργα, ἀληθεῖς εἰς ὅλους ὑμῶν τοὺς λόγους, συχασήτε, ὅτι μέγα πλῆθος ἀνθρώπων ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν προσηλαμένους πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὅτι τὸ μικρότατον ὑμῶν σφάλμα, θέλει εἶναι κακὸν ὀλέθριον. Οὕτως εἶναι συγχωρημένον, καὶ εὐδοξον νὰ ἐπαινῆτις καὶ αὐτοὺς τοὺς τυράννους, διὰ νὰ τοὺς παρακινήσῃ νὰ γείνωσι καλῆτεροι· καὶ τοὺς καλοὺς ἡγεμόνας, προσφέρων εἰς αὐτούς τὴν δόξαν, ὡς βραβεῖον τῆς ἀρετῆς.

Τοιοῦτος εἶναι αὐτὸς ὁ ποιητής, τοῦ ὁποίου τὸ μὲν ὄνομα εἶναι πανταχοῦ γνωστὸν, τὰ δὲ ποιήματα γνωστὰ εἰς ὀλίγους.

Δύο εἶναι τὰ αἴτια, τὰ ὅποια μόνον εἰς ὀλίγους σφόδρως διέπόλαξαν τὴν γνώσιν αὐτῶν τῶν ποιημάτων, καὶ ὄχι καὶ εἰς τὸν κοινὸν λαόν. Πρῶτον αὐτὴ ἡ ἰδία φύσις τῶν ὑποκειμένων, τὰ ὅποια μετεχειρίσθη, καὶ τὰ ὅποια ὅντα πολλὰ μακρὰν τῶν ἡμετέρων ἡβῶν, δὲν ἔχουσιν εἰς ἡμᾶς τὴν ὄσιν

(*) Αὐξεται δ' ἀρετὰ, κλυταῖς ἐξέσται, ὡς ἔτε δένδρον αἴσασι, σφοδαῖς ἀνδρῶν ἀρεθείᾳ ἐν δικαίᾳ τε πρὸς ὑγρὰν αἰθέρα. (Νεμ. η. 68.)

δύναμιν εἶχον εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἔπειτα ἐξ ὅτου ἡ τέχνη ἀναπλήροστί τὸ πᾶν, καὶ ἡ σαματική δύναμις δὲν χρῆσιμῆν εἰς οὐδέν, μόλις δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν τὴν ὄσῃν φρεσὶ τῖδα εἶχον οἱ Ἕλληνας διὰ τοὺς δημοτελεῖς ἐκείνους ἀγῶνας; ἐνθα ὅλη ἡ Ἑλλάς ἐσεμάνουε τὴν ἀνδρείαν, τὴν ἐπιδειξιότητα, καὶ τὴν εὐχέρειαν. Τοῦτο δὲ ἡμᾶς ἤθελεν εἶναι ἄλλως Δέαμα (Spectacle), καὶ εἰσὶν γελῶσαν εἰς ἡμᾶς; ὅταν ἡ θέλησαν νὰ μᾶς τὸ παραστήσωσι διὰ τοὺς Ἕλληνας ἅμεις ταῦτα ἦσαν αἱ πρωτοπειρίαι τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῶν Πλαταιῶν! —

Ἐὰν προσθέσωμεν εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἔχουσι τὰ πράγματα καὶ ἑαυτὰ, καὶ τὰς προερχομένας ἐκ τοῦ κειμένου· εἰνὰ πρὸς τοῦτοις θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ μέγα διάστημα, τὸ ὅποσον χωρίζει μίαν γλῶσσαν ἀπὸ τῆς ταλιμηρᾶς καὶ ἀνεξαρτήτου, τὴν ὁποίαν ὁ Πίνδαρος ἐπλασεν ἐκ μιᾶς διαλέκτου, τόσον ἀνωτέρας τῶν σημερινῶν διηφθαρμένων ἡμῶν διαλέκτων (Jargons), εὐκόλως θελήμεν ἐνοήσει διὰ τί μέχρι τῆς σήμερον μεταφράσθη τόσον ὀλίγον; ἢ τόσον κακῶς αὐτὸς ὁ ποιητής, καὶ θελομεν ἐκτιμήσει ὀκαίως τὸν κῆρον τοῦ νέου; ἢ μᾶλλον εἰπέτω, τοῦ πρώτου Γάλλου μεταφραστοῦ τῶν Πινδαρικῶν ποιημάτων.

Ὁ κύριος Τουρλέτος πολλὰ γνωστὸς εἰς τοὺς σοφοὺς καὶ πεπαιδευμένους διὰ τὴν πολυποικίλον αὐτοῦ μάθησιν, διὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ Σμυρναίου Κοῦντου, καὶ διὰ τὰ διάφραγμα ἄρθρα, δι' ὧν ἐπλούτισε τὸν Μηνύτορα (Moniteur) (*), μὴ βεβαίωστί διὰ μόνου τοῦ ὀνόματός του, ὅτι μετεχειρίσθη εἰς τὸ το μέγα ἔργον τὴν πολυμαθείαν του, καὶ τοὺς ἀκαταπαύτους κόπους, τὰ ὅποια ἀρκοῦσι νὰ μᾶς ἐπιθεωμάσωσι τὴν καλὴν ἐκδοσιν.

Τὰ προλεγομένα του περιέχουσι περὶ τῆς τέχνης τῆς μεταφράζειν πολλὰ ἀκριβεῖς ἰδέας, προσαρμοζόμενας εὐτυχῶς εἰς τὴν Θεῖαν Ἰσχυρίαν· αἱ εἰς πᾶσαν αἰδὴν ὑποσημειώσεις μᾶς ἀποδεικνύουσι τρανάτατα, ὅτι ὁ κύριος Τουρλέτος ἐσπούδασε μετὰ πολλῆς βίας καὶ κρίσεως τὸν Πίνδαρον.

(*) Περίφημος ἐφημερὶς τῆς Γαλλίας.

Ἡ πᾶροῦσα μετάφρασις, κατὰ τὴν κομψότητα καὶ τὴν ποιητικὴν φράσιν, εἶναι πολὺ ἀνωτέρα τῆς τοῦ κυρίου Σοτζίου (Socci), ὅς τις μετέφρασε μόνον τὰ Ὀλυμπιακά, καὶ ἐξέδωκεν αὐτὰ ἐν ἔτει 1754.

Ἄλλ' ὁ κύριος Vauvilliers, ἀνὴρ εὐφυῆς, καὶ ἀξίως Ἰλλυμνίου, ἦτο βεβαίως; ὅτι εἶναι ἀδύνατον καὶ φαντασιᾶσθαι πρᾶγμα τὸ νὰ μεταφράσῃ τις κατὰ λέξιν τὸν Πίνδαρον; καὶ ἐπισηριζόμενος εἰς τοῦτο, περὶ τοῦ ὁποίου κανεὶς βεβαίως δὲν τὸν ἐκατηγόρησεν, ἐνόμισε χρέος του νὰ ἐκτείνῃ, νὰ συζητήσῃ, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ παραφράσῃ τὸν συγγραφέα, καὶ ἰσπληρώσῃ πᾶσαν φαινομένην τῆς συναρείας ἔλλειψιν εἰς τὰς ἰδέας τοῦ Πινδαρου διὰ τῶν ἰδίου του ἰδεῶν; καὶ οὕτως εἶρε τὸν τρόπον τοῦ νὰ ἀλλοιώσῃ τὸν συγγραφέα του, διὰ τοῦ ὑπερβολικοῦ πρὸς αὐτὸν Διαμισμοῦ. Συγγραφεὺς καλή-περος τοῦ Σοτζίου, καὶ μεταφραστῆς ἀκριβέστερος τοῦ Vauvilliers ἦτον ὁ Chabanon, ὅς τις ἐξέδωκεν ἐν ἔτει 1771 μίαν μετάφρασιν τῶν Πυθίων, τὴν ὁποίαν ὅλοι ἐπῆνεσαν, καὶ ἡ τις δὲν μετετυπώθη πλέον. Τί νὰ εἶπω ἤδη περὶ τοῦ Marolles τοῦ ἡ. αἰῶνος; τοῦ ἀκοπιᾶτου Gia, ὁ ὅποιος ἰσχυρολογεῖται ὡς συναμότης τριάκοντα χρόνου, μεταφράζων τὸν Ὀμηρον, Ἡσίοδον, Θεόκριτον, Δημοσθένην, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον Πίνδαρον.

Δὲν ἦτον οὔτε ἐνδοξον, οὔτε ἐπικίνδυνον εἰς τὸν κύριον Τουρλέτον τὸ νὰ θριαμβεύσῃ ἐναντίον ἐνὸς τοιούτου ἀνταγωνιστοῦ διὰ τοῦτο ὀμιλεῖ περὶ αὐτοῦ, καθὼς καὶ περὶ τῶν ἄλλων προκατόχων του, μόνον διὰ νὰ παραστήσῃ τὰ ἐλαττώματα τοῦ συστήματος τῆς μεταφρασεῖς τῶν, εἰς τὸ ὅποσον ἀντιπαράταται τὴν πλέον κριτικὴν ἀναίρεσιν, δηλονότι μετάφρασιν πολὺ ἀνωτέραν; καὶ ἐντελεστέραν.

Ἄλλὰ διὰ νὰ δεῖξωμεν εἰς τὸν ἀναγνώστην ὅποιος εἶναι ὁ τρόπος τῆς μεταφράσεως τοῦ κυρίου Τουρλέτου, ἰδοὺ ἀνηγγεῖομεν τὴν ἐξῆς αἰδὴν, προκρίνοντες αὐτὴν τῶν ἄλλων διὰ τὸ συντομώτερον.

Ode Huitième.

Au Jeune Dinias,

Fils de Megas;

Vainqueur

À la Course du stade.

O toi, divine beauté, qui appelles à la suite les amours,

enfants immortels de Vénus ! ô toi , qui brilles sur le front des vierges , et dans les yeux de la florissante jeunesse , tes mains nous imposent le joug de la nécessité , si doux pour les uns , pour les autres si cruel. Qu'il nous soit permis , un jour , en profitant de tes faveurs , de choisir les plus nobles amours. Tels furent les gardiens fidèles des trésors de Cypris , auprès de l'honorable couche de Jupiter et d'Égine , dont l'union donna naissance au fils d'Oenone , à ce monarque si renommé par ses conseils et par la force de ses bras.

De toute part , accoururent vers lui des admirateurs empressés de le voir : et l'élite des héros voisins de son royaume , et ceux qui commandaient au peuple guerrier de la stérile Athènes , et les enfans de Pelops , qui régnoient dans Lacédémone ; tous oubliant les combats , demandèrent à vivre sous ses lois.

J'embrasse aussi ses genoux révéérés ; je lui adresse aujourd'hui mes vœux , pour le bonheur de sa ville chérie et des citoyens qui l'habitent : j'apporte en offrande une couronne embellie de mes chants lydiens , dont les accords variés perpétueront , avec la gloire de Némée , le souvenir des deux triomphes , qu'obtinent , à la course du stade , et Di-nias , et Mégas , son illustre père.

De tout les biens , les plus durables sont ceux que le main de dieu même versa , sur les mortels heureux , à qui elle se plut à les prodiguer , comme à Cinyras , roi d'île de Chypre , baignée de tout côté , par les eaux de la mer.

Ici j'arrête mes pas précipités ; à dessein je m'interromps pour reprendre haleine. Tant de choses ont été dites avant moi , qu'en recherchant la nouveauté , je cours le danger d'éveiller la critique. L'éloquence offre un oppât à la malignité de l'envieux. Il aime à se déchaîner contre les talents ; il épargne des hommes médiocres.

Ainsi l'envie plongea le fer , dans le coeur ulcéré du brave fils de Télamon. Guerrier intrépide , mais peu versé dans l'art de la parole , il vit ses droits éludés , par de misérables débats , et l'orateur astucieux recevoir , à sa place , le prix de la valeur. Les Grecs donnèrent en secret

leurs voix au perfide Ulysse , tandis qu' Ajax privé d'une armure enrichie d'or , fut livré aux angoisses du trépas.

Cependant quelle différence entre les coups que la lance meurtrière dut porter , à une foule de guerriers , qui défendirent le corps d'Achille , étendu récemment sur le sol , et les affreux combats , qui se renouvelèrent chaque jour , et pendant des années entières , dans les champs ensanglantés de Troie.

Ce n'est pas d'aujourd'hui , que des sophismes odieux , déguisés sous un style flatteur , dévoient l'opprobre et la calomnie , sur le mérite le plus saillant , pour jeter un éclat trompeur , sur des sujets obscurs.

Loin de moi , grand Jupiter , un aussi coupable abus ! la franchise honora toujours la carrière de ma vie ; je veux , en descendant au tombeau , laisser à mes fils , une gloire sans tache , un nom que rien n'ait avili. Que d'autres convoitent , l'or et d'immenses héritages ; pour moi , jusqu'à ce que la terre ait recelé ma dépouille mortelle , on me verra louer des hommes vertueux , et couvrir de honte les méchans. Ainsi que l'arbuste humecté de la rosée bienfaisante du ciel s'accroît et pousse , vers la région de l'air , sa cime verdoyante , de même la vertu s'agrandit par les justes éloges d'un sage.

À plus d'un titre , vous les réclamez , ô mes illustres amis ; ils sont dus surtout à vos nobles travaux , dans la lice. Faut-il que votre présence ne rehausse point les sages de ma tendre amitié ? mais puis-je , ô Mégas , évoquer la grande âme du séjour des morts ? envain j'en concevrais le fol espoir !

Du moins il n'est facile , d'ériger , en l'honneur de la patrie , et de la tribu des Chariades , un monument digne des muses , et aussi durable que le marbre ; il éternisera la mémoire de vos quatre triomphes à la course du stade. Que dis-je ? déjà sur ce commun éloge , les bases de mon ouvrage sont assises. Le charme des hymnes héroïques doit pour toujours effacer jusqu'à l'impression des peines qui précédèrent la victoire. Aussi de tels hymnes furent-ils justement célébrés , avant qu'Adraste songeât , à combattre les enfans de Cadmus.

ΕΙΔΗΣΙΣ.

(ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.)

Οἱ ἐπισημότεροι Ἰαμβογράφοι τῶν Ἑλλήνων, τοὺς ὁποίους κατατάττουσιν εἰς τὸν κανόνα ἤτοι τὸν ἀριθμὸν τῶν Κλασικῶν οἱ Γραμματικοὶ Ἀριστοφάνης καὶ Ἀριστάρχος, ἤσαν ὁ Ἀρχιλόχος, ὁ ἐξ Ἀμοργοῦ Σιμωνίδης, καὶ ὁ Ἰππώναξ. Ὁ Προφῆσσωρ Λείβελος (Liebel) εἶδε καὶ ἐν Λειψία παρὰ τῷ Σομμέρω τὸν Ἀρχιλόχου κατὰ τὸ ἔτος 1812· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἐκδότης ἡ βιβλιοπώλης ἐκήρυξε εἰς τὸν τῆς Λειψίας κατὰ πᾶν πανηγύριον ἐκδιδόμενον γινεσκὸν τῶν βιβλίων κατάλογον δευτέραν ἐκδόσιν, χωρὶς καὶ ἐπιτήρησιν τὴν ἀδείαν του, ἢ τοῦλάχιστον καὶ τὴν ἐρωτησὶν μόνου, ἀν' ἔκτοτε δὲν εἶχε τί ἀναγκαῖον νὰ μεταβάλῃ ἢ νὰ διορθώσῃ, νὰ ἀφαιρέσῃ ἢ νὰ προσθέσῃ· διὰ τοῦτο ἀναγκάζεται ὁ βιβλίου Προφῆσσωρ νὰ ἐκδώσῃ μόνος ἐκ νέου τὸν Ἀρχιλόχου, πλεοντισμένον μὲν νέα λεξιφύλλα, καὶ ἐπιδιορθωμένον ἐκ τῶν ὑπομαρμαμάτων τῶν Κριτικῶν· ἐνταυτῶν δὲ νὰ ἐνώσῃ μὲ τούτου καὶ τῶν ἄλλων δύο Ἰαμβογράφων. Ἡ ἐκδόσις αὕτη θέλει εἶναι διτόμος· καὶ ὁ μὲν πρῶτος τόμος θέλει περιέχει τὸν Ἀρχιλόχου· ὁ δὲ δεύτερος τὸν Σιμωνίδην καὶ Ἰππώνακα, ἔτι δὲ καὶ πραγματικὰς κριτικὰς τοῦ βίου αὐτῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων, καὶ μίαν διατριβὴν περὶ τῶν Ἰαμβογράφων ἐν γένει ὡς κατὰ τὸν τρόπον τούτου ἀποπερατοῦται τὸ ὅλον τοῦ εἶδους τούτου τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.

Προσκαλοῦνται λοιπὸν οἱ φίλοι τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι, πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ τιμὴν τοῦ ἔθνους των, σπουδάζουσι κατὰ τὸ παρὸν μὲ τίσιν προνομίαν καὶ ζήλον περὶ τῆς αὐτῶν φιλολογίας, νὰ συνδράμωσιν εἰς τὴν ἐκδόσιν ταύτην. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐκδότης ἀνφροντίζει ὑπὲρ κέρδους, ἢ τιμὴ τοῦ βιβλίου θέλει εἶναι ἴσος τὸ δυνατόν μετρία, καὶ τῶν δύο τόμων ἢ τιμὴ μολὶς ἴσως θέλει ὑπερβαίνει τὴν τοῦ ἐνός τόμου τοῦ ἐν Λειψία ἐκδομένου Ἀρχιλόχου. Διὰ δὲ τοὺς μὴ συνδρομητάς ἴσως ἔπειτα τὸ καλῆσθαι ἢ χρεια νὰ ἀξιώσῃ ἢ τιμὴ. Ἡ καταγραφή τῶν συνδρομητῶν γίνεται πᾶρα τοῖς κυρίοις ἐκδόταις τοῦ λογίου Ἐρμού, ἢ παρὰ τῷ Ἰατρῶ κυρίῳ Ἀλεξανδρίδῃ ἐκδότῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τηλεγράμμου.

Ἐν Βιέννῃ τῇ 26 Ἰουνίου 1818.

Professor Liebel.

Ἡ μῆτε πλουτισθεῖσα μῆτε διορθωθεῖσα ἐκδόσις τοῦ Ἀρχιλόχου τιμᾶται ἐν Λειψία:

εἰς χαρτίον τοῦ τύπου	2	Τάληρα	12	Γροσσίμια
ἢς χαρτίον τοῦ γραφίματος	3	—	8	—
ἢς Περγαμηνὸν χαρτίον (Velinpapier)	4	—	18	—

Ὁ βιβλιοπώλης Heubner καὶ Volke ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸ Panermarkt N. 629, ἔτι δὲ καὶ ὅλα τὰ ἐν τῇ K. B. ἐπικρατεῖα βιβλιοπωλεῖα, δέχονται συνδρομὴν πρὸς 16 φροια. τῆς Βιέννης εἰς τὴν τρίτην κατὰ πολλὰ ἐπισημωμένην καὶ ἐπιδιορθωμένην πρωτότυπον ἐκδόσιν τοῦ Ἑλληνικο-γερμανικοῦ προχείρου Λεξικοῦ διὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ φίλους τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης παρὰ Φριδερίκου Βιλχέλμου Ρεϊμῆρου (Reimer)· εἰς 8. μέγ. ἐν Ἰένῃ, 1818.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο, τοῦ ὁποίου κηρύττομεν ἤδη τὴν τρίτην πρωτότυπον κατὰ πολλὰ ἐπισημωμένην καὶ ἐπιδιορθωμένην ἐκδόσιν, ἐνέκριναν, καὶ ὡς τὸ ἀριστον καὶ χρησιμώτατον τῶν λοιπῶν τοῦ εἶδους τούτου συγγραμμάτων ἐστῆσαν κατὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ ἐκδόσεις, αἱ φιλολογικαὶ ἐφημερίδες. Τὰς κρίσεις τῶν φιλολ., ἐφημερίδων ἐπιβεβαιώνει καὶ ἡ ταχία πώλησις δύο μεγάλων εἰς μικρῷ χρόνῳ διάστημα ἐκδόσεων.

Ἐπειδὴ ἡ ἀξία τοῦ συγγράμματος ἐγνωσθῆ διττῶς, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν πολλὰ πρὸς ἔπαινον αὐτοῦ, εὐχαριστήρια δὲ μόνον, ἐπειδὴ ἡ τρίτη αὕτη ἐκδόσις ἀπεκτιθεσθεῖ τῶν ἀκαμμάτων ἀγώνων τοῦ συγγραφέως μεγάλα προτερήματα, τὰ ὁποῖα ἐλλείπουσιν εἰς τὰς δύο πρώτας, νὰ κάμωμεν προσεκτικῶς τοὺς φίλους τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ Γραμματικῆς μόνον εἰς τὰ ὅσα ἔγιναν εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτὸ ἐσχάτως.

Τὰ ἀπαιτούμενα εἰς ἐν πρόχειρον λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διαρισμένον κυρίως ὄχι διὰ τοὺς φιλολόγους, ἀλλὰ διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ φίλους καὶ ἑρασμάς τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς, εἶναι ἀναμφισβητήτως ἢ ὅσον ἐνδέχεται τελειότης καὶ σαφηνεῖα, συνηνωμένη μὲ συντομίαν, ἀπλότητα καὶ ἀκρίβειαν, καὶ ταῦτα πρέπει νὰ ἐκπληρόσῃ ὁ συγγραφεὺς τοιοῦτου λεξικοῦ. Ἄν καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος Λεξικοῦ εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ μέτρον τοῦτο καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐκδόσεις, ἀλλ' ἐπιθεωρήσας πάλιν τὸ σύγγραμμα εὗρηκεν, ὅτι πολλὰ πρέπει ν' ἀποβληθῶσιν ἐξ αὐτοῦ, ἀν καὶ ἄλλως εἰς τοὺς ἐξ ἰταγγέλματος φιλολόγους ἀξία καὶ καλὰ, καὶ νὰ καταχωρηθῶσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἄλλα εἰς τοῦ σκοποῦ τοῦ συγγράμματος ἀρμοδιώτερα. Πρὸς τοῦτο τὸ τέλος ἀποσκοπῶν ὁ συγγραφεὺς παρέλιπεν ὅλας τὰς διεξοδικὰς κριτικὰς ἐρεῦνας εἰς ἐπιμα-

λογικά καὶ ἀρχαιολογικά ἀντικείμενα ἀποβλεπούσας, ἢ τῆς συνέτεμε τὸ δυνατόν, ἀνεπλήρωσε τὸν ὅποιον περιείχον τὰ ταυτώτα τόπον μὲ πολλὰς λέξεις ἑλλειπύσας τὸ πρότερον καὶ με λέξεων σημασίας, ἐξωμάλισε τὰς ἐτι εὐρισκομένας ἀνωμαλίας καὶ ἐδιώρθωσε τὰ εἰς τὰς προηγουμένης ἐκδόσεις παραθέντα σφάλματα. Ἡ τρίτη λοιπὸν ἐκδοσις αὕτη ἔλαβεν ἔχι μίμον δια τῶν ἀνά πᾶσαν σχεδὸν σελίδα γενομένων διορθώσεων καὶ ἐπαυξήσεων ἐνότητα, ἀλλὰ καὶ τελειότητα, καὶ διὰ τούτο ἔχι μόνον τὸν μνηστῆν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εἰς τὰ Σχολία καὶ Γυμνάσια συνειθιζομένων δεικνύων Ἑλλήνων συγγραφέων εὐχαρισεῖ, ἀλλὰ θέλει ἐκπληρώσει προσέτι καὶ τὰ ἀπαιτήματα καὶ τὰς χρείας καὶ τῶν φίλων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ εἰς τοῦ Πινδάρου, ἢ Θουκυδίδου, Πλάτωνος, ἢ ἄλλου ὁποιοῦδήποτε Ἑλλήνου ποιητοῦ καὶ λογογράφου τὴν ἀνάγνωσιν.

Ἐγίνε προσέτι μεγάλη ἰρρυτις καὶ περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐρλιτισμοῦ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, διὰ τὰ συμφορὰ καὶ οὐδαμὶ τὰς ἐσωτερικὰς καλλωνὰς τῶ συγγράμματος· διὰ τοῦτο ἔχον χεῖρα νέα ἐχύθησαν ἐπιταυτοῦ, καὶ εἰς καλὸν καὶ ἀγαθὸν χερτίον προμήθεια ἔγινε, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τύπον καταβάλλεται μεγάλος κόπος καὶ ἐπιμέλεια πρὸς ἀποφυγὴν τῶν τυτυγμοφικῶν σφαλμάτων.

Διὰ τὰ εὐκολύνωμεν ὅσον τὸ δυνατόν τὴν εἰς τὰ σχολία μάλιχα καὶ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα τοῦ συγγράμματος προμήθειαν, ζητοῦμεν συνδρομητὰς, καὶ διορίζομεν τὴν τιμὴν αὐτοῦ ἐξ 130 ἕως 136 κολλῶν συνισταμένου καὶ εἰς μὴ γὰ ὄφθου λεξικοῦ σχήματος τυπωμένου, 16 φιβρ. Βιέννης ἢ τιμῆ αὐτῆ παραβαλλομένη μετὰ τὴν τιμὴν, καὶ ἢν θέλει παλαθῆ μετὰ ταῦτα τὸ σύγγραμμα παρὰ τῶν βιβλιοπωλῶν, δηλ. φιορ. καὶ 30 κρ. Λυγ., εἶναι βεβαιότατα πολλὰ εὐθιγὰ. Ἐπὶ δὲ δίδομεν δωρεάν τὸ ἕκτον σῶμα εἰς τὸν ὅστις ἤθελε συνδράμει τοῦλάχιστον διὰ πέντε σῶματα καὶ πληρῶσει εἰς τὴν τιμὴν αὐτῶν ἢ τὴν σείλει πρὸς ἡμᾶς ἀνεξόδως ἕως τέλους Αὐγούστου τοῦ ἔτους· ὑποσχόμεθα δὲ καὶ ἐτι μεγαλύτερα κέρδη εἰς τοὺς πολλῶν ὁμοῦ σωματίων ἀγοραστὰς. Αἰτηροῦσαι ὅμως συνθήκαι ἔχουσι τὸν τόπον τῶν ἕως τέλους τοῦ Αὐγούστου τοῦ ἔτους, καὶ ὃν καιρὸν ἐκβαίνει ἐκ τῶν πικυρίων καὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ λεξικοῦ καὶ παραδίδεται εἰς τοὺς κυρίους συνδρομητὰς· μετὰ δὲ τοῦ καιροῦ τούτου τὴν παρελευσθὴν δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ δώσωμεν τὰ ὅποια τῶρα ὑποσχόμεθα κέρδη“.

Ὁ Ἐκδότης